

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 10 JULI NR 12/2024

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

VÄNNER, TRO OCH TRADITION LOCKAR

Sidan 18

KP granskar: Så mycket jobb
delar våra präster på [Sidan 4](#)

Kjerstin har förlorat
tre livskamrater [Sidan 8](#)

De jobbar aldrig för sig själva,
men alltid för fred [Sidan 22](#)

Sparven och soldaten

»I deras familjer kommer det att vara krig i hundra år.«

NÅGRA ÄLDRE brukade komma upp till lokaltidningens redaktion. Mest för all dagliga sakers skull; håll i gatorna, bristen på studie-bostäder, mygel om kolonilotterna.

Visade man förståelse och lyhördhet och lät seniorerna sitta och prata kunde man också i förtroende få höra om kriget.

Eller sorgligt ofta hur svårt det hade varit med *freden*. Fast allt blev lugnt i landet och livet materiellt bättre var det till allas chock ibland ett helvete där hemma.

Pappa hade kommit hem. Men ingenting var som förut. Män återvände hela till kroppen, men sönderskjutna i själen och psyket. Eller i moralen; vad man som människa hade gjort mot en annan därute när man blev tillräckligt trött och rädd.

Det slutade med gråt ibland på redaktionen. När femtonåringen på ålderns höst berättade hur hon tvingats flytta hemifrån för att pappas krig bara fortsatte.

I RYSKA OCH UKRAINSKA familjer kommer det att vara krig i hundra år. Fred ska det bli kring Krim och Donbass mycket tidigare än så. Men det som nu sås ska ge onda blommor i släktled efter släktled, färga barns uppväxt, bearbetas med styva, stumma parader.

Därför skulle det varje morgon vara bra att utvärdera vad fredens pris just i dag kunde vara, jämfört med att fortsätta kriga.

IDÉER HAR väl alla om hur det här med världsfred borde lösas. Fast i grannkvarteret till Kyrkpressen på Södra kajen i Helsingfors sitter några och har mycket mer erfarenhet detal-

jerade planer för hur både kriget i Palestina, eller det i Ukraina, kunde börja nystas upp. Hur det ondas svarta pappersdrake metodiskt kunde vevas ner från himlen.

Det är vid president Martti Ahtisaaris fredsstiftelse CMI man har erfarenhet av att både avsluta krig och att forma helt nya nationer på världskartan. Men först när parter hat ebbat ut, när man utmattats av striderna, kalkylerat vad som gått förlorat för gott, besinnat sig över vad som egentligen kränkte motparten till att börja med.

LÅNGT INNAN de sociala mediernas tid sägs ett allmänt sinnestillstånd, ett kusligt inre tryck hos miljoner människor som knappt läste samma tidningar, ha utlöst första världskriget för över 100 år sedan – utan att någon egentligen visste varför.

Samma krav på att krossa, förgöra och straffa förökar sig nu mycket fortare med de virala medierna. Parterna i en konflikt avhumaniseras och ges egenskaper som gör dem annorlunda än vi, och värda vår avsky.

Högt uppe på ett konferenshotell i Schweiz hölls under försommaren en första "fredskonferens". Det goda med den var att 90 nationer visade Rysslands anfallande president Putin att han är rätt så ensam i världen. Det som inte var så bra var det demoniserande språket i en del inlägg av högt uppsatta statsledare. Det befrämjar inte en fred.

I KRISTEN människosyn kan, och ska, vi nyktert förundras över hur nationer och folk kollektivt kan gå vilse och fatta fel beslut i historien.

Men fortfarande är vårt mandat att tänka fred och önska fred. Gud som vård om sparven tar ser till varje dödat barn och fallande soldat, oavsett land, oberoende av sida.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Rebecca Pettersson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskretsar. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Se upp för judeklischeerna!

Israel ska man få kritisera. Men det har blivit för salongsfärdigt att göra det med gamla, nedärvda nidsbilder av judar, anser forskaren André Swanström. **Sid 6**

Hon går vidare med sorgen som sällskap

Kjerstin Sikström har upplevt tre livskamraters död. Visst är hon arg på Gud för att det skulle drabba just henne – men samtidigt så tacksam över den kärlek hon fick. **Sid 8**

Vi måste se dem som bränts av tron

Två saker kan vara sanna samtidigt: att en person tyckte att ett sammanhang var varmt och underbart, och för en annan blev det stället där hen brändes för livet. **Sid 11**

Stefan gav Gud en termin

När livet var som mörkast utmanade Stefan Myrskog Gud: Du får en termin på dig att visa att du finns! Gud visade att han finns genom att föra Stefan till en levande tro. **Sid 20**

www.kyrkpressen.fi
facebook.com/kyrkpressen
instagram.com/kyrkpressen

A portrait of Cecilia Nahnfeldt, a woman with short grey hair and round glasses, smiling. She is wearing a white button-down shirt. The background is a blurred interior space with warm lighting and some framed pictures on the wall.

”Det finns en förväntan på kyrkan”

Vem är du? Cecilia Nahnfeldt är professor i praktisk teologi vid Åbo Akademi.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Ett större generationsskifte har pågått i några år bland professorerna i teologi vid Åbo Akademi. Bland de nya ansiktena finns svenska **Cecilia Nahnfeldt**, 59, ny professor i praktisk teologi.

Uppvuxen i ett prästhem i Värmland har hon erfarenhet som församlingspräst och forskare. Våren 2023 kom hon till Åbo från ledarjobbet vid ett tvärvetenskapligt center kring religion och samhälle vid Uppsala universitet.

Du har talat om din värmländska folkkyrkofromhet? Vad går den ut på?

– Den förstod jag först när jag som tolvåring flyttat därifrån, till Dalsland (nordost om Göteborg) där man har en helt annan, gammalkyrklig tradition som mycket präglas av allvar och rädsla.

– Värmländsk folkkyrklighet är i värsta fall lite ytlig. Men när den är som bäst kan den både röra sig på det allra härligaste ytliga, och i bråddjup i nästa stund! Pratar man med en värmlänning om livet så måste man våga åka berg-och-dalbana i samtalet. Värmländsk folkkyrkofromhet

innefattar också alla människor. Den kompromissar inte: alla ska få rum.

Till ÅA kommer en del folkfromhet med dem som vill studera teologi? Vad har du vibbat?

– Här finns ett slags folkkyrklighet, men inte berg-och-dalbana på samma sätt. Men den är inkluderande och är mån om medmänniskan.

– Men så finns här stråk också som kanske inte inkluderar alla, utan kräver ganska mycket. Men sedan jag var tolv har jag lärt mig att skilja mellan den som vill ta sin tro på allvar, och den som är rädd. Är man rädd börjar man ibland exkludera, för att skydda sig själv.

– Jag försöker ibland välja kurslitteratur utifrån det. Allvaret försöker jag bekräfta, men också öppna för att man inte måste vara allvarlig hela tiden.

Du är en av flera nya teologiprofessorer vid ÅA. Var det att börja från tomt bord?

– Nej, verkligen inte. Jag tror jag fick hjälp av Gustav Björkstrand som vid min installation höll ett tal och sade att mycket av praktisk teologi här har blickat bakåt, men att jag ser framåt.

– Jag har tänkt mycket på det där. Jag vill rusta studenterna så de orkar vara präster hela sitt yrkesliv; för några en kortare tid, för andra i 40 år. De ska veta vart de kan gå och ha en karta för att hitta vidare. Man kan fördjupa sig i det man brinner för; det kommer att bära en.

GÖR: Sedan våren 2023 professor i praktisk teologi vid ÅA.

FAMILJ: Gift med musikprofilen och prästen Leif Nahnfeldt, två vuxna barn.

DOLD TALANG: Talar flytande ryska.
KRISTEN TRADITION: Evangelisk-luthersk.

Någonting som sitter i väggarna här?

– Det finns väl nånslags tanke här om en *rätt* teologi. Det finns det inte för mig. Det finns olika tolkningar och olika teologier.

Ett av dina fokus är begreppet kallelse?

– Vi har väldigt mycket fokus på den inre kallelsen, inifrån människan, inifrån kyrkan. Men vi har teologiskt förlorat perspektivet med en yttre kallelse. Hos Martin Luther är den kanske till och med viktigare, Guds vägar som vi inte rör på.

– Den kallelsen kommer till kyrkan och till människan, utifrån, oväntat, ibland ovälkommet. Jag har skrivit om migrationen 2015 som en kallelse till de nordiska länderna och våra nordiska kyrkor.

Cecilia Nahnfeldt jobbar med forskning om hur kyrkan är med och skapar *rum* i samhället, bland annat med en forskning i det glest bebodda Bergslagen, eller i en förort till Göteborg.

Att man väntar sig någonting av kyrkan?

– Ja, det finns en förväntan på oss. Men vi tappar den i alla våra policydokument och strategier. Man ska inte komma med direkta svar utan liksom ”gå in i förhandlingen”. Var finns det skärningsspunkter? Var finns det upptäckter från olika sidor? Det skulle vara väldigt intressant att få fatt i.

Församlingspastor Jona Granlund på sommarkafé i Grankulla. I arbetsfördelningen i församlingen jobbar han i alla åldrar, också med barn och unga.

Så varierar prästernas arbetsbörda i stiftet

Över 400 gudstjänster, dop, vigslar och begravningar på ett år – det kan tre präster i en medelstor finlandssvensk församling få dela på. Prästernas arbetsmängd varierar stort från församling till församling, visar Kyrkpressens granskning.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

– Jag har ju varit överskötare i vården så jag är pragmatisk och ganska bra på att organisera och få allting att rulla. Så jag är inte främmande för mycket jobb. Men en och en halv präst skulle vara det optimala, säger **Monica Cleve**.

Monica Cleve är kyrkoherde i Hangö svenska församling, en av stiftets tio församlingar som i praktiken har bara en präst.

I församlingen med omkring 2 500 medlemmar antecknades under fjolåret 73 gudstjänster och 82 förrättningar som förutsätter att de sköts av en präst.

För lediga veckoslut och för sommarens semester har en pensionerad prästkollega från Ekenäs hittills hoppat in.

Församlingen firar gudstjänst förutom i Hangö kyrka också i Lappvik eller i kapellet i Tåktom. Man dubblar ändå inte gudstjänsterna, utan det är en enda mäsas i församlingen per söndag.

– Två präster, det kan å andra sidan kännas lite mycket. Speciellt när man tänker på pengar blir det lite tajt. Det vill jag inte att det ska vara.

Monica Cleve kom till Hangö efter åtta år i

Ekenäsnejdens församling, där det är ”ett högt tempo”, säger hon.

Ekenäsnejdens svenska församling toppar också statistiken över arbetsbörda bland församlingarna. Församlingen är stor, med närmare 9 000 medlemmar. Men av fyra prästtjänster står en kontinuerligt tom och kyrkoherde **Anders Lindström** har fått dela arbetet på tre präster plus inhoppare.

Församlingen hör till de mest typiska arbetsdryga församlingarna i Kyrkpressens jämförelse – en medelstor stadsförsamling som har svårt med prästrekryteringen.

»Jag vill inte att det ska vara tajt om pengar.«

»Ingen tid för ny verksamhet»

Meri Yliportimo har varit past i Ekenäsnejdens svenska församling i sex år. Hon började där genast efter sin prästvigning.

– En stor del av tiden går till förrättningar och gudstjänster, men med erfarenhet blir förberedelse tiden kortare. Jag skulle gärna ha mer tid för det andra arbetet. Det finns inte tid att ut-

Monica Cleve är enda präst i Hangö. FOTO PRIVAT.

**TIPSA
OSS!**

Har du ett
nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

veckla ny verksamhet, säger hon.

”Många förrättningar faller på mig”

Att Nykarleby församling också är en av stiftets mest arbetsdryga församlingar är ingen överraskning för dess kyrkoherde **Mats Edman**.

– Så är det väl i alla församlingar i Pedersöre prosteri, säger han.

Det är elva år sedan Nykarleby, Jeppo och Munsala församlingar fusionerades. Men fortfarande vill man enligt Mats Edman ”ha någonting” varje söndag i alla tre kyrkor. Så det blir gudstjänst klockan 10, 12 eller 18.

Huvudkyrkans renovering i Nykarleby har bundit upp Mats Edman mycket. Också i ett bygge finns det teologiska bedömningar som behöver göras, säger han. Fast nu ser han fram emot att igen kunna göra mera församlingsarbete.

Efter att ha varit präst i Nykarleby i många år är han mångas familjepräst. Därför har också många av förrättningarna, som till exempel en klar del av de omkring 80 årliga jordfästningarna, fortsatt fallit på honom.

– Vi skulle gärna ha en församlingspräst till. Men de tjänsterna har inte varit så lätta att fylla heller, säger han.

Präster som ungdomsarbetare

I Grankulla har församlingens sommarkafé flyttat inomhus. Utanför bullrar ett rondellbygge och det blåser dessutom lite svalt.

Grankulla svenska församling ligger i sin tur lågt i statistiken över gudstjänst- och förrättningsrutiner. Församlingens tre präster delar här på bara lite mer än 100 gudstjänster och förrättningar per år.

»Prästtjänsterna är inte så lätta att fylla.«

I stället ligger man i Grankulla högt i statistiken över deltagare i annan verksamhet, med över 3 500 besök per år ur den lite mera svårflirtade publiken av unga vuxna och dem som fortfarande är i arbetslivet.

I Grankulla har församlingen också gjort en ovanligare manöver bland sina präster. Efter att ha letat efter en behörig ungdomsarbetsledare, utan att hitta någon, fördelade man i stället barn- och ungdomsarbetet på prästerna.

Så tf kyrkoherde **Daniel Nyberg** tar tillsammans med församlingspastor **Jona Granlund** året om hand om barnen och de unga.

– Vi har en fördelning att jag har hand om juniorarbetet, lågstadieåldern, och Jona har ungdomsarbetet. Och så delar vi på skriftskolan, säger Daniel Nyberg.

Vid somrarnas skribaläger som hålls i Vichtis delar de två på rollerna. De sköter turvis fritid och logistik och är lägeransvariga, medan den andra då håller lektionerna och är mera traditionell präst.

Skapar kontaktyta till familjerna

För prästerna i Grankulla har deras roll gentemot alla åldrar också byggt band till församlingsbor och familjer via barnen och de unga.

– Absolut! Jag upplever att det finns ett stort förtroende för oss. Vi har också som församling under flera år varit med på sexornas lägerskola.

Efter en ledsam trafikolycka i vintras, då en elev i den lokala Granhultsskolan omkom, hade församlingens präster också en färdig kon-

PRÄSTTJÄNSTER I FÖRSAMLINGARNA

		
Borgå	11 500	6 *
Esbo	13 900	5
Vasa	12 100	5
Johannes	11 300	5
Åbo	9 200	5
Västaboland	7 200	5
Mariehamn	7 200	5
Pedersöre	8 800	4
Jakobstad	8 100	4
Närpes	6 500	4
Petrus	5 800	4
Agricola	5 400	4 *
Kimitoön	4 800	4
Vanda	3 900	4
Ekenäsneiden	8 800	3
Nykarleby	5 600	3
Korsholm	5 600	3 *
Karleby	5 400	3
Kronoby	5 200	3
Sibbo	5 100	3
Karis-Pojo	4 900	3
Vörå	4 800	3
Kyrkslätt	4 700	3
Malax	4 300	3
Norra Åland	3 200	3
Grankulla	2 200	3
Larsmo	5 200	2
Matteus	4 700	2
Jomala	3 900	2
Ingå	3 600	2
Kristinestad	2 900	2
Kevlax	2 500	2 *
Tyska	2 400	2
Eckerö-Hammarland	1 800	2
Sjundeå	1 300	2
Hangö	2 500	1
Lemland-Lumparland	1 700	1
Replot	1 500	1 **
Solf	1 500	1 **
Korsnäs	1 500	1
Saltvik	1 400	1 *
Tammerfors	860	1
Olaus Petri	800	1
Ålands södra	540	1
Brändö-Kumlinge	490	1 **

* innehåller deltidsresurser
** har tilläggsresurser från annan församling

taktyta för krisarbetet efteråt.

Domkapitlet i Borgå vakar över personalläget i stiftets 45 församlingar. Där säger stiftssekreteraren för personalvård **Heidi Juslin-Sandin** att prästernas arbetsbild inte bara beror på hur arbetet är organiserat, utan också på att det är så olika ekonomi och geografi i stiftets församlingar. – Prästerna arbetsbörda kommer knappast någonsin att bli helt jämlik i stiftet, säger hon.

Meri Yliportimo intervjuades av KP:s Sofia Torvalds.

De som besvärat sig menar att domkapitlet inte tillräckligt beaktade Petrus församlings särskilda behov.

Kyrkobesvär inlämnat om herdevalet i Petrus församling

Två medlemmar i Petrus församlings församlingsråd i Helsingfors har lämnat in ett så kallat kyrkobesvär till Helsingfors förvaltningsdomstol över domkapitlets beslut att välja **Pia Kummel-Myrskog** till kyrkoherde i Petrus församling.

– Vi har besvärat oss över domkapitlets slutgiltiga beslut, liksom över dess utlåtande om kandidaternas skicklighet och förmåga, som gör gällande att Kummel-Myrskog anses vara mer meriterad än **Ronny Thylin**, säger **Tuomas Anttila**, som tillsammans med **Christoffer Perret** sammanställt besväret till förvaltningsdomstolen.

När församlingsrådet i början av april skulle välja mellan Pia Kummel-Myrskog och församlingens dåvarande tf kyrkoherde Ronny Thylin föll rösterna jämnt. Därför blev det domkapitlet som fattade beslutet i slutet av april. Anttila och Perret menar att domkapitlet inte tillräckligt beaktade församlingens särskilda behov.

– Vi hade en mångsidig och saklig valberedning i församlingsrådet, gjord av valberedaren **Ulrik Sandell**. Det är konstigt att domkapitlet inte kom till samma slutsats som valberedaren. Min tolkning är att deras beredning inte var tillräckligt grundlig, säger Anttila.

Oklart om besvärsrätten

Det som också är omstritt är huruvida församlingsmedlemmar har besvärsrätt i frågan. Domkapitlet i Borgå menar att de inte har det. I ett liknande fall, i Tammerfors där rösterna föll jämnt i församlingsrådet beviljades medlemmarna besvärsrätt.

– I så fall skulle det i Petrus vara det enda kyrkoherdevalet någonsin där man inte får besvara sig. Så det första förvaltningsdomstolen måste ta ställning till är om vi har besvärsrätt, säger Tuomas Anttila.

Han påpekar också att det står i kyrkoordningen att beslut i kyrkoherdeval måste beakta församlingens särskilda behov.

– Det framkommer inte att domkapitlet skulle ha gjort det: åtminstone finns det inga handlingar om det. I god förvaltning måste det finnas skriftligt, säger Anttila.

Kummel-Myrskog tillsätts som tf

Biskop **Bo-Göran Åstrand** säger att domkapitlet räknar med att det kan ta mellan ett och ett halvt och två år för domstolen att behandla frågan.

– Under den tiden kan vi inte utfärda ett tjänsteförordnande till Pia Kummel-Myrskog och inte heller ha en kyrkoherdeinstallation, säger han.

Han bekräftar också att det råder olika åsikter om huruvida medlemmarna har besvärsrätt.

– Det finns olika synpunkter om det, och också den frågan ska behandlas av förvaltningsdomstolen, säger han.

De förflugna orden om judar

Kritisera Israel är okej. Men niddbilder och grumliga anspelningar om judar av bara farten är inte det, anser ÅA-docenten **André Swanström**.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Efter Kyrkpressens ledare tidigare i år (KP8/2024) om Israel och Gaza får vi ett artigt mejl av historikern och ÅA-docenten **André Swanström**.

Han varnar för var gränserna för antisemitism i det offentliga rummet går. Att skriva om Israels aktivitet i Gaza med begrepp som *krigsbrott i mängd*, *blind hämnd* och *gå över alla gränser* är snudd på problematiskt.

Visst ska man få kritisera Israel, anser han. Men till skillnad från kritik av andra krig i världen är risken stor att man vid judar och Israel knyter an till urgamla stereotypier, som bilder av *gammatestamentlig* fanatism och brutalitet.

Vi träffar André Swanström, teologie doktor, tidigare ordförande för Kyrkohistoriska samfundet i Finland, i dag historie- och religionslärare vid ett högstadium i Esbo. Det blir under hans håltimme 10.25 till 11.50.

Kyrkpressen är inte först under hans lupp. I fackpublikationen *Teologisk tidskrift* har han i en ny vetenskapligt granskad artikel (TT 1/2024) skrivit om att 14 procent av Helsingin Sanomat ledartexter under 33 års tid enligt hans kriterier har varit antisemitiska.

Detta enligt definitioner som en liten informell kärna av antisemitismforskare i Finland använder. De har nästan alla skrivit i samma temanummer av teologitidskriften.

– Vi är ganska överens om förhållandet mellan antisemitism och Israelkritik. Legitim och saklig kritik är inte antisemitism. Andra forskare säger ofta syrligt att att vi försöker motarbeta all kritik mot Israel. Vi säger att kritiken kan urarta till antisemitism.

Så vad borde vi ge akt på?

– Att *Israel mördar barn* anspelar på en klassisk antisemitisk anklagelse, i facklitteraturen kallad *blood libel*, blodsanklagelse. Medeltida kristna antisemiter ansåg att judar ritualmördar barn. I slutet av 1800- och början av 1900-talet när barn hittats dödade i byar i Ukraina kom lokalbefolkningen genast fram till slutsatsen: det är judarna! Och där finns inte nödvändigtvis ens några direkta påståenden om judisk ritual.

Mycket sägs om Israel med gamla judeklichéer, anser André Swanström.

– Misstanken att judar mördar barn är djupt rotad i flera kulturer. Nu florerar den i samband med Israel och kriget i Gaza.

»*Antisemitismen muterar sig hela tiden.*«

Är inte den kopplingen långsökt? Folk reagerar väl på vad de ser i medierna?

– Tyvärr inte. Jag undervisar i historia. I en textbok vi använder i dag finns en övning att tolka källor, med en karikatyr av två israeliska soldater som håller upp en död palestinsk bebis röda skor i en hög med stenblock. Den ena soldaten säger: "Stridsstövlar."

Förändrade Förintelsen och det att staten Israel bildades 1948 antisemitismen?

– Antisemitismen muterar sig hela tiden. Före andra världskriget byggde respektabla, vanliga människor sådana tankar på nationalism. Före det var det religiös antisemitism. I dag är det bland samma "normala människor" helt salongsfärdigt att vara kritiska mot Israel. Vissa av dem kan hysa stereotypier förknippade med judar. I dagens Israeldebatt kan juden sägas vara *hämndlysten*, *girig*, *manipulativ*, *korrumperad*, *fanatisk* och så vidare.

Förintelsen är en fruktansvärd historisk händelse. Ger den Israel i dag mera moraliskt utrymme än andra länder?

– Det är en sorts antisemitisk anklagelse att Is-

rael använder Förintelsen för att skaffa sig extra rättigheter. Den anklagelsen förekom också i mitt undersökningsmaterial.

Är antisjonism också automatiskt antisemitism?

– Sionismen är en rörelse som stöder judarnas rätt till Israel. Det är en grundläggande rättighet för ett folk att ha ett hemland. Sionismen kan ses som en judisk befrielse rörelse. En stor del av antisjonismen kan säkert definieras som antisemitism, men inte ett till ett. Någon form av antisjonism kanske inte är antisemitisk; gränserna är ofta flytande och diffusa.

Men vilket är då det givna hemlandet?

– Det går att förhandla om vilka Israels gränser är bland de parter som är involverade. Men det är allmänt en rätt för judar att bo i sitt uråldriga hemland där de sedan 3 000 år kan ses som en ursprungsbefolkning. Men hemlandet ska också respektera alla minoriteter och vara inklusivt för olika religioner, och människor av olika bakgrund. Sionismen har från början velat ta hänsyn till lokala araber och ha ett projekt att leva sida vid sida och respektera varandra.

Hur ser du på kristen sionism?

– Ur judisk synvinkel är det smått problematiskt om kristna sionister väntar på judarnas omvändelse. Det är inte en enbart positiv vänskap om baktanken är att judarna inte duger som judar. Messiansk judendom är en form av kristendom. Den messianska juden kan förstås protestera och hänvisa till sin rätt att definiera sig själv. Men den sortens självdefinition går emot judendomens kärna och gudsbegrepp.

Är det antisemitiskt att säga att judar har varit aktiva inom finans och medier?

– Breddar man det och säger att de kontrollerar banker, finansvärld och medier är det definitivt antisemitiskt. Helsingin Sanomat ansåg det vara en *faux pas* av **Pertti Salolainen** (f. 1940, ex-politiker inom Samlingspartiet) när han hade sagt så. Vill man inte bli betraktad som antisemit i Europa ska man inte säga så. Här står vi lite på sidan om den europeiska debatten och vet inte vad man ska säga och inte säga.

Hur ser du på de olika internationella definitionerna av antisemitism? (se faktarutor)

– Jerusalemdeklarationen försöker minimera möjligheten att kritik mot Israel skulle kunna vara antisemitism. Det är egentligen den huvudsakliga meningen med den, Som forskare försöker jag hålla mig så neutral som möjligt. Men att jag vill ha en definition som är öppen för att kritik mot Israel faktiskt kan vara antisemitism. En alltför snäv definition sätter skygglappar för forskaren.

Intervjun är gjord i maj 2024. Flera händelser kring kriget i Gaza, som bland annat ställningstagandena av den internationella brottsmålsdomstolen i Haag har gjorts efter att intervjun gjordes.

Kyrkpressen har försökt nå Helsingin Sanomat för en kommentar om den intervjuades forskning om tidningens opinionsbildning om Israel.

Antisemitism: IHRA 2016

Definition antagen 2016 av International Holocaust Remembrance Alliance IHRA, organisation kring minnet av Förintelsen.

Betraktar antisemitism som ”en särskild uppfattning om judar, som kan leda till hat och angrepp på personer (även icke-judar), institutioner och egendom”.

Nationer, städer, universitet mm. har antagit definitionen. Övervägs för algoritmer på sociala medier. Finland är sedan 2010 medlem av IHRA.

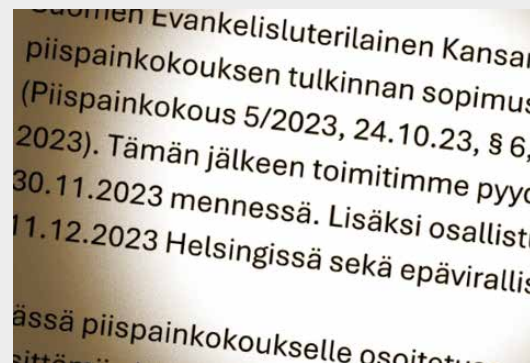
Antisemitism: JDA 2021

Jerusalemdeklarationen JDA antogs 2021 av forskare i väst och Israel som ville ha en enklare, ”opolitisk” definition av antisemitism.

Betraktar endast angrepp på ”judar som judar” som antisemitism.

Öppnar för friare kritik av sionismen, eller i frågor som rör Israel och Palestina.

Kritiseras för att vara bunden till dagsläget och aktuella problemställningar.

Brevväxlingen med biskoparna är spetsig.

SLEY och Kansanlähetys svarade om ryska viginar

Evangeliska Sley och Kansanlähetys har båda hotats av biskopsmötet med att deras officiella status som missionsorganisationer kan dras in. Det är för att deras anställda har låtit prästviga sig utomlands i Ingermanlands kyrka med säte i Sankt Petersburg.

Det anses vara för att proceduren kringgår praxisen att man i Finland bör kunnat viga och samarbeta med kvinnor som präster, vilket inte rimmar med de två organisationernas ämbetssyn. Till sommaren hade biskoparna bett Sley och Kansanlähetys förtydliga hur de tänker agera i framtiden.

Kansanlähetys, som bland annat är KD-profilen **Päivi Räsänen**s andliga hemmabas, utmanar biskoparna i sitt svar.

”Vårt samarbetsavtal erkänner att det finns olika ämbetssyner. Vi har följt spelreglerna. Den ena parten ändrar under en avtalsperiod ensidigt hur avtalet tillämpas och tolkas”, anser Kansanlähetys.

Sley och Kansanlähetys säger att de inte fortsätter främja viginarna i Ryssland. Samtidigt konstaterar de att de inte rör över av vad deras anställda eller partnerkyrkor beslutar göra.

Biskoparna väntas ta ställning till Sleys och Kansanlähetys svar vid nästa biskopsmöte som hålls på Åland i början av september.

JAN-ERIK ANDELIN

Stiftsfullmäktige startade – minoriteten sidsteppad

Nya stiftsfullmäktige körde igång i början av juni – med att den konservativare minoriteten var missnöjd med personvalen.

De 21 ledamöterna omvalde enhälligt **Anita Ismark** från Korsnäs till ordförande vid det konstituerande mötet i Borgå. Till lekman i domkapitlet valdes **Frank Lindholm** från Karis-Pojo församling medan den nyblivna kyrkoherden i samma församling **Yvonne Terlinden** blev stiftsfullmäktiges viceordförande.

Alla tre personval kneps av de liberala listorna som har en 14-7 majoritet i fullmäktige. Det ledde till protester framför allt från de österbottenska ombuden.

I diskussionerna om fortbildning i stiftet väckte det kritik att stillhetens yoga har en plats i en av de 16 kurser som domkapitlet erbjuder.

– Det handlar om andemakter. Vi går som evangelisk-luthersk kyrka in i ett andligt mörker, sade ombudet **Krister Mård** från Pedersöre.

Stiftsfullmäktige beslöt att frågan diskuteras vidare vid nästa sammanträde i februari.

På initiativ av **Torsten Sandell** från Helsingfors beslöt fullmäktige – i strid med beredningen – att modeller för ekonomisk krisplanering i församlingarna tas fram.

JAN-ERIK ANDELIN

Hon har älskat och förlorat tre män

Kjerstin Sikström har tvingats säga farväl till tre livskamrater. Med sin sista, stora kärlek Jocke Hansson fick hon bara fem gemensamma år. – Jag har varit arg på Gud och frågat mig varför det här skulle hända mig. Men idag är jag tacksam – hellre fem år än inget alls.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Från hemmet i Grankulla är det en lämplig promenad till Jockes grav.

första åren var fruktansvärda. Om kvällarna satt jag ensam i Esbo kyrka, där pappa var kantor, och övade och grät. Men när det väl började gå märkte jag att det var något jag tyckte om.

Hon jobbade ett tag som organist i Hagalund, sedan som lektor i musik vid Broban. Men sedan sveptes hon med av sitt växande intresse för musikundervisning. Hon grundade och byggde upp Esbobygdens musikskola som blev Musikinstitutet Kungsvägen.

– Jag älskade att studera, och tog under åren många olika examina i musik. Arbetet med musikinstitutet pågick i trettio år och blev mitt livsverk. Många yrkesmusiker med egna karriärer utbildades under den här perioden.

Drömde om hans död

Hon fick femton år tillsammans med sin första man Lauri. Han var fränskild och hade en son som ofta bodde hos dem.

– Vi reste mycket och skidade varje vinter i Alperna. Han hade hjärtsjukdom i släkten. Under en skidresa till Saint-Véran, en liten fransk by nära de italienska alperna, dog Lauri helt oväntat i backen, medan vi höll på att skida ner till byn.

När hon såg sig om och såg honom ligga orörlig i backen mindes hon en dröm hon haft på resan dit.

– Han sov i kojen under mig på tåget, och jag drömde att vi satt och fiskade i en roddbåt, i varsin ända, och plötsligt var han borta. När jag tittade ner låg han på botten. Och jag tänkte: ”Du

»Det som hände förändrade i grunden mitt synsätt på livet.«

kan inte ligga där, du dör ju.” Så när jag sedan såg honom i backen tänkte jag: Aha, nu hände det.

Hon minns att hon gick omkring i Paris och tänkte: Vad skönt att ingen vet vad som hänt mig.

Därhemma skulle frågorna sedan regna över henne: Vad hände, var det en olycka? Hon skulle få berätta samma sak om och om igen.

– Att förlora Lauri var som att tappa fotfästet. Jag var inte rotad någonstans, det var som om jag svävade. Jag började genast hos en terapeut och började gå hos en präst för samtal. Jag gick också drömtydningskurser. Jag minns att mina väninnor nästan vara oroliga för hur jag skulle reagera, vad jag skulle säga – för jag hade inte koll på mig själv på länge, länge. Tills jag sedan började hitta fast mark under fötterna.

Hon förändrades av Lauris död.

– Jag tänkte att jag inte kan tänka mig att leva ett ytligt liv mer. Det som hände förändrade i grunden mitt synsätt på livet. Allt blev allvarligt, men samtidigt: jag har alltid tänkt att vi alla har vår tid utmätt, och den tid vi har måste vi göra något bra av. Vi måste låta det positiva ha övertaget. Jag brukar tala om att gå i livets riktning med sorgen som sällskap och vän. Sorgen behöver inte vara dåligt sällskap, den fördjupar livet på så många plan.

Psalm 376, *Nu öppnar saknad sina öde vidder*, är hennes favoritpsalm, liksom den varen favorit för hennes tredje livskamrat, teologen och musikkforskaren Karl-Johan Jocke Hansson.

– Den handlar om hur du ser tillbaka säkert tusen gånger, men också om att du möter nya händer.

Vi var så goda vänner!

Efter Lauris död tog det ett tag innan hon träf-

Kjerstin Sikström

77 år. Född och uppvuxen i Esbo, bor idag i Grankulla.

Kyrkomusiker i fjärde led, sångpedagog.

Har varit rektor för Musikinstitutet Kungsvägen och dirigent för Serenakören, som vunnit många pris i olika körtävlingar.

Undervisar sångintresserade och har gärna elever.

Familj: System Maria och Marias familj i Paris.

Intressen: Övar sång med äldre och slitna röster, är dirigent för kören CanTanter. Hör till vinklubben i Grankulla. Promenerar och cyklar mycket och går på vattengympa. Aktiv också i pensionärsföreningen.

fade sin andra man, Carl-Johan, kallad Jussi.

– Han var en gammaldags, stabil gentleman som lärde mig allt om havet. Vi var mycket på hans stuga på Iniö och åkte till Åland med hans båt. Jag saknar havet efter att jag fick smak på det!

Med Jussi lärde hon sig hur det är att bo tillsammans med en verkligt trofast kompis.

– Vi var så goda vänner! Han var ingenjör och kunde hjälpa mig med mycket, bland annat med mitt torp i Terjärv. När han sa något var det just så.

När Jussi sedan drabbades av cancer och Kjerstin brukade besöka honom på Jorvs sjukhus i Esbo tog hon sjökortet med sig.

– Sedan gjorde vi fantasiresor tillsammans. ”Nu ska vi fara dit och träffa den och den! Nu är det tid att fara till östra sidan av Helsingfors.” Det hade varit så roligt med resorna. Han lärde mig mycket om sjövätt och att saker och ting ska ha sin rätta plats.

Vard din andra sorg annorlunda än den första?

– På det viset var den annorlunda att jag hann förbereda mig. Jag utgick sedan från att mitt liv var slut nu – vi fick ändå femton år tillsammans. Jag hade ju fått uppleva så mycket med två olika män, så mycket rikedom. Jag var tacksam. Jag tänkte: nu ska jag se till att jag klarar mig själv och trivs med mig själv. Och precis när jag börjat trivas, ett år efter Jussis död, då träffade jag Jocke.

Att det blev hon och Jocke varen slump. Egentligen var det Jockes syster Gun-Britt som hade lovat guida Kjerstin runt i den del av Terjärv som var obekant för henne, men Gun-Britt måste plötsligt åka iväg för att spela orgel vid ett bröllop i Stockholm.

– Så Jocke hoppade in som guide i stället, och det tog inte många minuter så var vi tillsammans. Redan samma eftermiddag sa han: Ska vi gå till guldsmeden? Det var helt otroligt! Så stor och så ljuvlig kärlek! Vi tänkte på samma sätt och vi hade samma värderingar. Ändå var vi helt olika personer. Det var så mycket vi hade gemensamt och kunde uppleva på samma sätt – det var första gången i mitt liv jag hade den känslan. Han förstod hur jag tänkte och vi pratade mycket om liv och död.

De förlovade sig, men gifte sig aldrig – Kjerstin ville inte att de skulle behöva reda upp ett arv

När Kjerstin Sikström var barn var hennes högsta dröm att få jobba som toapappersförsäljare på Stockmanns varuhus. På den tiden betalade de som gick på Stockmanns toalett för sitt papper, som överräcktes av en fin dam som satt i ett litet bås intill toaletterna.

– Allt var fint på Stockmanns när vi tog bussen in till stan från Esbo. Hissflickorna, rulltrapporna – och toaletterna. Det var stort att gå på toa där!

Men hon blev inte toapappersförsäljare, inte heller gick hon på Hanken, som hon drömde om senare i livet. I stället kom hon in på kyrkomusikerlinjen vid Sibelius-Akademien, ”som på ett bananskal”. Det var kanske generna som kom i kapp henne, eftersom hon är kyrkomusiker i fjärde generationen.

– Jag ville absolut inte bli kantor och var hemskt dåligt förberedd. Min pappa sa till mig: Med den inställningen kommer du inte långt. Men jag kom in, och då började jobbet. De två

Forts. på följande sida. ►

efter någonders död. De fick vara tillsammans fem år, varav de sista präglades av att Jocke drabbades av Alzheimers sjukdom. Det var ändå en hjärtinfarkt som ledde till döden.

– Vi fick en alldeles för kort tid tillsammans. Vi funderade ofta på om allt varit annorlunda om vi träffats tidigare. Men jag upplever ibland att saker och ting har sin egen tidtabell. Det var inte meningen att vi skulle vara tillsammans förrän sent i livet.

Det sista året blev tungt.

– Jag minns att jag grät när jag gick ensam i skogen och var bekymrad över hur Jocke skulle

Kjerstin Sikström vill vara aktiv – därför har hon fortfarande sångelever och dirigerar en kör.

»Om jag skulle sätta ner dem här, alla tre, skulle de inte ha något gemensamt.«

få vård. Det kändes som om det inte fanns hopp – det blev ju inte bättre och han blev bara sämre. Den svåraste tiden var det sista halvåret. Ännu föregående sommar hade han kört bil i Terjärv.

Jocke har sin grav i Grankulla, och Kjerstin Sikström promenerar ofta till den.

– När vi var på promenad brukade han skoja och säga: "Aj, nu har vi igen glömt att beställa en gravplats åt oss." Nu har han en plats där och där finns en plats också för mig.

Har varit arg på Gud

Kjerstin och Jocke pratade ofta om livet efter döden. Ett dygn innan han dog såg hon honom ligga på sjukhuset med tysta ögon.

– Och så sa han: "Det här är ett ganska intressant fenomen! Det här borde alla få uppleva. Nu är jag här, men sedan är jag plötsligt där på andra sidan. Och sen kommer jag igen tillbaka hit. Mycket intressant! Nu är jag här, och sen igen på andra sidan." För Jocke var det spännande att se det som han trott på så länge.

Har du någonsin varit sur på Gud, som tagit tre män ifrån dig?

– Jo! Jag har varit arg. Varför är mitt öde sådant här, att jag ska förlora alla tre män! Snart vågar ju ingen människa prata med mig, för att de är rädda för att dö bara de träffar mig. Jag hittade min stora kärlek, och fick bara fem år. Men fem år är bättre än ingenting.

En väninna påpekade en gång för henne vilken rikedom det varit att få uppleva tre så olika människor.

– Om jag skulle sätta ner dem här, alla tre,

skulle de inte ha något gemensamt. De skulle inte ha just något att prata om. Men de har lockat fram olika sidor hos mig.

Idag känner hon ändå mest tacksamhet.

– Om sorg har jag lärt mig att man inte kan hoppa över sorgens faser. Man måste hantera sorgen, och man måste söka hjälp.

Hela vintern har hon pratat med en underbar präst varje vecka, och hon har varit med i församlingens sorggrupp.

– Jag har ingen familj här i Finland, så jag kan inte luta mot någon utan måste klara mig själv.

I hennes hem finns många foton på Jocke. Hon känner av hans närvaro, liksom hon känner av de andras.

– Efter Jussis död, när vi hade stambyte i huset, brukade jag säga: Jussi, nu måste du hjälpa mig, förklara nu hur jag ska göra! Och jag fick alltid hjälp, för han var ju ingenjören.

Jocke brukar hon prata med när hon ska vika sängens breda underlakan.

– Det är så eländigt att vika dem innan jag ska mangla dem. Jocke brukade alltid säga: Är det inte bra att du har någon med dig som viker lakanen? Så nu brukar jag skälla på honom: Sjutton, ser du, nu står jag igen ensam med det här lakanet! Och efter det brukar jag få det vikt ganska snabbt.

SOMMARTIDER

Fontana Medias kontor håller **semesterstängt 25.6–2.8** (gäller också för beställningar i nätbokhandeln).

Du hittar vårt bokbord på KU:s sommarläger i Nykarleby 25–27.7.

Glad sommar!

 Fontana Media

Bränt barn skyr ... kyrkan?

HÄROMVECKAN HADE jag förmånen att delta i en diskussion som bland annat rörde vid ämnen som skuld, skam och tro. På ett av sidospåren kom vi in på problematiken kring dem som bränt sig på tron och kyrkan.

För många är kyrkan rent av symbolen för trygghet. Den är en inneslutande famn där man känt sig accepterad och fått höra att man är älskad och värdefull. För en del är den det rakt motsatta. Kyrkan har känts som en hård, sluten värld med knivskarpa gränser mellan rättfärdiga och orättfärdiga, rätt tro och fel tro och klart utmejslade syndakataloger. Kyrkan har inneburit kontroll, makt och maktmissbruk. För vissa har det här lett till att de bränt sig på kyrkan och vänt tron ryggen, för andra till svåra minnen och rent av trauman i bagaget.

Vi borde bli bättre på att se och bejaka de

här berättelserna. Dels därför att det ger oss möjlighet att lära oss och slippa göra om samma misstag flera gånger. Dels därför att de människor som varit med om de negativa upplevelserna behöver få bli erkända och inte undanskuffade och nedtystade. Vi vill i regel väl inom kyrkans väggar, men ibland blir det ändå fel. Och det behöver vi se, erkänna och lära oss av.

VI BEHÖVER OCKSÅ lära oss att flera saker ibland kan vara sanna samtidigt. Det faktum att jag kanske trivts i församlingsgemenskapen och där känt mig välkommen och bekräftad blir inte automatiskt fel bara för att en annan människa fann samma gemenskap destruktiv. Vi kan båda ha rätt i vår upplevelse. Mina positiva erfarenheter förminskas inte av att jag erkänner en annan människas negativa upplevelse av

»Vi behöver också lära oss att flera saker ibland kan vara sanna samtidigt.«

samma sammanhang. Och omvänt; en annan människas trauma försvinner inte bara för att jag tycker att sammanhanget var positivt för mig. Olika människor kan uppleva samma kyrka och samma förkunnelse diametralt olika, och vi behöver kunna se att båda upplevelserna är sanna och kan existera parallellt. Och därigenom även se varandra och godkänna varandras erfarenheter, både de negativa och de positiva.

EN UPPLYFTANDE DETALJ i sammanhanget var att en diskussionsdeltagare konstaterade att hen trots allt inte förlorat tron på Gud, även om tilliten till kyrkan fått sig en rejäl törn. Den aspekten glädde mig något oerhört. Jag ber och hoppas att många av dem som bränt sig ska kunna se skillnaden; att Gud trots allt är densamme, även de gånger kyrkan och människorna i den gör bort sig och gör fel. Han håller, även om vi inte gör det.

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

UPPTÄCKTSRESOR

ROBIN NYMAN

Inåt

SOFIA TORVALDS

Inled semestern med att lyssna på den nya säsongen av Upptäcktsresor inåt! Den här gången diskuterar österbottningen Robin Nyman och nylänningen Sofia Torvalds sitt tvivel, funderar på vad de skulle göra om de vann på lotto och undrar om det kan bli ett självskadebeteende att vägra ge upp.

Läs mer och lyssna på
upptacksresorinat.podbean.com

Säsong 2
ute nu!

APPLE
PODCASTS

JONA GRANLUND

Tala eller lyssna?

HÄROMDAGEN hade vi en reparatör på besök därhemma för att fixa en gungande wc-bytta. Jag konstaterade för mig själv att det är nog bra att jag inte gör det själv eftersom det inte är något jag behärskar, det är inget jag lärt mig att göra.

För någon annan kan det kanske vara en väldigt enkel sak som man kan göra i sömnen med förbundna ögon, men i mitt fall är det något som jag tror alla mår bra av att jag låter bli att göra. Samtidigt som det inte ligger för mig att göra något sådant, så har jag nog starka åsikter och tankar ifall saken gäller något som ligger mig nära hjärtat eller som jag upplever att jag kan något om. Frågar du mig om etik eller vad jag tycker om något får du troligen ett långt svar. Men frågar du hur man bäst lappar ett rör får du en blank blick.

Vi söker oss ofta till sådant vi behärskar, sådant vi upplever oss trygga med. Det här kommer speciellt fram i de stunder när vi inte riktigt vet vad vi ska göra. Vi vill uppleva oss trygga och de kunskaper och färdigheter vi har ger oss den tryggheten; jag betyder något.

OM VI TÄNKER oss att vi varit med Jesus uppe på förklaringsberget, hur skulle vi ha reagerat? Vi ser att Jesus talar med några typer som verkar viktiga. Vi vet inte riktigt vad de talar om men vi vet att det snart blir kväll. Det här med teologiska diskussioner är kanske inte vår starka sida ... men tält, det är nåt vi kan utan och innan. Vi kan allt om material och sömsmän, vi kan skilja en grovtandad kvartsnål från en avdankad grovna i mörkret, vi känner till allt som gäller tält.

»Att veta vad man kan är viktigt, men jag skulle vilja påstå att det är minst lika viktigt att veta när man bara ska lyssna och lära sig.«

Förstås vill vi bidra med något och så vi bidrar med det enda vi kan, tält. Jag kan tänka mig att Jesus i den stunden slår sig för pannan och inombords får ta några extra andetag. "Nej, vi behöver inga tält. Har ni lyssnat på vad jag sagt de senaste tre åren? Vad jag försökt lära er?"

Att veta vad man kan är viktigt, men jag skulle vilja påstå att det är minst lika viktigt att veta när man bara ska lyssna och lära sig.

Om vi varit med Jesus på berget idag, skulle det vara tid att tala eller lyssna?

Jona Granlund är församlingspastor i Grankulla svenska församling och bosatt i Helsingfors. **Han hoppas** att han skulle lyssna mer än tala. **Hans tips:** Våga prova på och lära dig något nytt!

SÖNDAG 14.7.2024, Kristi förklarings dag

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Kristus förhärligad**. Kristi förhärligande var vändpunkten i Jesus liv. Apostlarna fick med egna ögon se hans gudomliga härlighet och höra Guds röst: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom."

Följande söndag har temat Sanning och sken. En kristen människa måste kämpa för att skilja sanning från lögn och rätt från orätt. Om hon känner Gud och frågar efter hans vilja leds hon fram till sanningen.

Helgens texter
KRISTI FÖRKLARINGS DAG

Luk. 9:28–36

NIONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
Matt. 7:24–29

"Medan han bad förvandlades hans ansikte, och hans kläder blev vita och lysande."

Läs mera i
Luk. 9:28–36.

Psalmförslag

KRISTI FÖRKLARINGS DAG
53, 122, 830, 826

NIONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
815, 167, 935, 940

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

**Ge oss mod att bara lyssna,
att lära oss av varandra.
Lär oss ge utrymme åt varandra
att ständigt få växa i vishet.**

Bönen är skriven av Jona Granlund.

SÖNDAG 28.7.2024, Tionde söndagen efter pingst

Den här söndagens

tema är **Trofast förvaltning av Guds gåvor**. Söndagens texter uppmanar oss att trofast och ansvarsfullt förvalta de gåvor vi fått av Gud. Våra handlingar ska i alla livets skiften styras av trohet, också i det lilla.

Följande söndag har temat Kallelsetider. Det kan komma situationer då enskilda människor och hela samfund ställs inför avgöranden. Tilliten till egen förmåga och mänsklig visdom kan i dessa situationer hindra oss från att höra Guds röst och följa hans vilja.

Den tolfte söndagen efter pingst har temat Själuprövning. Vi uppmanas att granska oss själva och vårt levnadssätt. Övermod kan förvränga en människas verklighetsuppfattning. Vi kan börja tro att vi på egen hand ska kunna uppfylla Guds vilja.

Helgens texter
TIONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST

Luk. 12:42–48

ELFTE SÖNDAGEN EFTER PINGST
Matt. 11:20–24

TOLFTE SÖNDAGEN EFTER PINGST
Matt. 23:1–12

"Av den som har fått mycket skall det krävas mycket, och den som har anförtrots mycket skall få svara för desto mera."

Läs mera i
Luk. 12:42–48.

Psalmförslag

TIONDE SÖNDAGEN EFTER PINGST
318, 468, 418, 226

ELFTE SÖNDAGEN EFTER PINGST
433, 434, 483, 824

TOLFTE SÖNDAGEN EFTER PINGST
177: 1–2, 889, 478, 177: 3–5

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Plock ur sommars program i Agricola svenska församling

To 18.7 kl. 9.30 Sommarkaffe:

i Lovisa församlingsshem, lilla salen

kl. 14 Orgelkvart:

i Liljendal kyrka med Nina Fogelberg

On 24.7 kl. 18 Sommarsamling:

på Hurtigs torp i Hindersby, Lapträsk.

Vi sjunger och dricker kaffe tillsammans

Sö 28.7 kl. 10 Friluftsgudstjänst:

vid Sockenstugan, Pernå

To 1.8 kl. 20 Salt festival – öppningskon-

sert: med Islaja i Lovisa kyrka

Sö 4.8 kl. 10 Flerspråkig fredsmässa:

i Lovisa kyrka

Sö 11.8 kl. 11 Tvåspråkig friluftsgudstjänst:

i Klockarparken, Lapträsk. Efteråt kyrk-

kaffe med kyrkbyns martor

Info om vår verksamhet på:

www.agricolaforsamling.fi

Vi finns också på Facebook: Agricola

svenska församling, och Instagram:

[@agricolasvenskaforsamling](https://www.instagram.com/agricolasvenskaforsamling)

BORGÅ

Högmässor och gudstjänster

Sö 14.7 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Jäntti, Fiona Chow

Sö 21.7 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Eisentraut-Söderström, Hätönen

Sö 28.7 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Jakobsson, Söderström

Sö 4.8 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Apostolidou, Fiona Chow

On 7.8 kl. 18 Välsignelse av förstaklassister

i Domkyrkan: Jäntti, Fiona Chow

Sö 11.8 kl. 9.30 Gudstjänst i St Olofs:

Jakobsson, Fiona Chow

Sö 11.8 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Jakobsson, Fiona Chow

Musik i Borgå domkyrka – fritt inträde

To 11.7 kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan:

Porvoo Jazzensemble goes gospel, Elina

Brooks, Emil Luukkonen, Kalle Ylitalo &

Juho Peltoniemi Quartet

Ti 16.7 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan:

Fiona Chow

To 18.7 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan:

Anne Hätönen.

To 18.7 kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan:

Pianokonsert med Emil Ribarski. Konserten

är en del av Emsalö musikfestival.

To 25.7 kl. 19 Sommarkonsert i Domkyr-

kan: Engelska ungdomskören Taplow Youth

Choir

Ti 30.7 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan:

Eric-Olof Mikael Söderström.

To 1.8 kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan:

Folkmusikduon Kymmenkieli, Viive Virta-

nen, fiol, Carolina Stenbäck, cello

To 1.8 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan:

Fiona Chow

To 8.8 kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan:

Bälder-kvartetten

Sö 11.8 kl. 18 Sommarkonsert i Domkyr-

kan: "Årstiderna" med Drottningholms

Barockensemble, avslutningskonsert på

Pellinge Musikdagar 8.–11.8.2024

På kommande: Mitt i livet – välgörenhets-

konsert **fre 23.8 kl. 18** i Borgå domkyrka:

För insamlingen Gemensamt Ansvar med

stämningsfulla sånger om och för livet med

artisterna: Mia Hafren, Jonas Lemberg &

Jonas Koivumäki, Rebecka Stråhlman, Elisabeth Ehrnrooth, Eric-Olof Söderström, Janne Malmivaara m.fl.

De vackraste sommarsångerna

Sö 14.7 kl. 15 S:t Olofs Kapell: Heidi Jäntti,

Fiona Chow

On 17.7. kl. 18 Qvis-Vilhelms hembygds-

museum, Skavarböle: Eisentraut-Söder-

ström, Hätönen

Sö 21.7 kl. 10 Emsalö kapell: Eisentraut-

Söderström, Fiona Chow

Sö 28.7 kl. 10 Kullo bykyrka: Tvåspråkigt,

Eisentraut-Söderström, Hätönen

Sö 4.8 kl. 14 Mjåviken, Vessö västra strand:

Eisentraut-Söderström, Söderström

Sö 4.8 kl. 18 Svartbäck-Spjutsunds skär-

gårdskyrka: Tvåspråkigt, Eisentraut-Söder-

ström, Söderström

Vuxna i Församlingshemmet på Lunda-

gatan 5. Kaffeandakt **tor 18.7, 25.7, 1.8, 8.8**

kl. 14: Lilla salen

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Sö 14.7 kl. 12 Friluftsgudstjänst:

vid Sibbo kyrka.

To 18.7 kl. 19 Sommarkonsert:

Gamla kyrkan. Patrik Kleemola, gitarr. Hä-

meenien (uruppförande), Kleemola, Sor,

Villa-Lobos. Fritt inträde, program 5 euro.

Marthornas Klockstapelkafé.

Sö 21.7 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

To 25.7 kl. 19 Sommarkonsert:

Gamla kyrkan. From Rosy Bowers –

Henry Purcells musikaliska berättelser. Milla

Mäkinen, sopran, Julia Tamminen, cembalo.

Fritt inträde, program 5 euro. Marthornas

Klockstapelkafé.

Sö 28.7 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 28.7 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

To 1.8 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyr-

kan. Blåskvintett, Anu-Kaisa Hulmi, flöjt,

Anna Mantere, oboe, Kaisa Koivula, kla-

rinett, Mikko Perälä, valthorn, Timo Jäntti,

fagott. Taffanel, Nielsen. Fritt inträde, pro-

gram 5 euro. Marthornas Klockstapelkafé.

Sö 4.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

Ti 6.8 kl. 18 Välsignelse inför skolstart:

Sibbo kyrka. För barn som börjar i förskolan

eller grundskolans första årskurs.

To 8.8 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyr-

kan. Hög stämning för saxofon. Esa Pietilä,

saxofon. Pietilä, Bach. Fritt inträde, pro-

gram 5 euro. Marthornas Klockstapelkafé.

Fr 9.8 kl. 18.30 Missionsauktion:

Norra Paipis bykyrka.

Sö 11.8 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

To 15.8 kl. 19 Sommarkonsert:

Gamla kyrkan. S:t Augustinus vesper. Sibbo

kyrkas gregorianska sånggrupp. Öppen

repetition kl. 18.15. Fritt inträde. Marthornas

Klockstapelkafé.

MELLERSTA

NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbo domkyrka sö 14.7 kl. 12.15:

Sironen, Leppänen, Brunell.

Esbo domkyrka sö 21.7 kl. 12.15:

Sironen, Leppänen, Brunell.

Esbo domkyrka sö 28.7 kl. 12.15:

Erkko, Leppänen, Brunell.

Esbo kyrka sö 4.8 kl. 12.15: Vi välkomnar vår nya församlingsspastor Markus Kallatsa. Erkko, Brunell. Diakonerna bjuder på kyrk-

kaffe vid klockstapeln.

Esbo domkyrka sö 11.8 kl. 12.15:

Markus Kallatsa, Brunell.

Esbo domkyrka on 14.8 kl. 18:

Välsignelse av förstaklassare. Lohi.

Barn och familj: Välsignelse inför den nya skolvardagen för alla ettor i skolan, deras föräldrar, faddrar och närstående, on 14.8 kl. 18–19 i Esbo domkyrka. Ettorna får var-

sin aktivitetsbibel. Efteråt bjuds alla på en

kvällsbit i Förrättningskapellet intill.

Samlingar för daglediga: Sommarträff

to 25.7 kl. 13–14.30, Sockenstugan.

Tema: Sjusovardagen.

Musik:

Konsertserien Musik i sommarkvällen –

söndagar kl. 19 i Esbo domkyrka. Fritt in-

träde / stöd musikärbetet i Esbo domkyrka

med en frivillig summa. Konserter i samar-

bete med Espoon tuomiokirkkoseurakunta.

14.7 Organo; Eerik Ohtamaa på orgel,

21.7 Baroque – Esbo barocks ensemble,

28.7 Movie Magic; Petri Koivusalo och Las-

se Leppänen på orgel. **4.8 Sanger till helg &**

vardag; Anna-Liisa Haunio, Miri Rantio, Pe-

tri Kangas, Make Perttilä, Anna-Mari Kaski-

nen. **11.8 Duetto;** Artturi Aalto på cello och

David Munk-Nielsen på piano i samarbete

med kammarmusikfestivalen Radalla.

Våra diakoner stöder och hjälper:

Diakoner: Nina 050 432 4323, nina.wal-

lenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iiva-

nainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.

sandberg@evl.fi samt Whatsapp eller elek-

tronisk tidsbokning; asiointi.espoonseura-

kunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrko-

gatan 10 betjänar per telefon må–to kl.

9–12, e-post: esbosvenskaforsamling@evl.

fi. Kansliet öppet för besök enligt överens-

kommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning:

Bokningstjänster, 09 8050 2601, Be-

gravningstjänster, 09 8050 2, Beställning

av ämbetsbetyg och släktutredningar:

09 8050 2. Hindersprövning, medlems-

register: Esbo regioncentralregister, 09

8050 2.

GRANKULLA

Sö 14.7 kl. 12 Högmässa: Anne Huoponen,

Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

To 18.7 kl. 14.30–16 Sommarcafé: på inner-

gården, Anne Huoponen.

Sö 21.7 kl. 12 Högmässa: Anne Huoponen,

Jenny Vesimäki. Kaffe i nedre brasrummet.

To 25.7 kl. 14.30–16 Sommarcafé: på inner-

gården, Anne Huoponen och Heli Peitsalo.

Sö 28.7 kl. 12 Högmässa: Anne Huoponen,

Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 30.7 kl. 9.30–12 Parkträff för familjer: i

Grankulla kyrkas lekpark, Daniela Hildén.

To 1.8 kl. 14.30–15 Sommarkonsert i kyr-

kan: "Flygande – skapande". Ur musiken

föds en målning. Heli Peitsalo, orgel och

Mikaela Wikström, bildkonst. Fritt inträde,

programtill förmån för Kyrkans Utlandshjälp

10 euro.

kl. 15–16 Sommarcafé på innergården:

Heli Peitsalo, Carola Wikström.

Sö 4.8 kl. 12 Högmässa: Martin Fagerudd,

Heli Peitsalo. Kaffe i nere brasrummet.

Ti 6.8 kl. 9.30–12 Parkträff för familjer: i

Grankulla kyrkas lekpark, Daniela Hildén.

On 7.8 kl. 18 Familjekyrka: med välsignelse

av förstaklassarna. Daniela Hildén, Jona

Granlund, Heli Peitsalo. Barnkören Stjärnfall

medverkar. Glassfest efteråt.

To 8.8 kl. 14.30–16 Sommarcafé: på inner-

gården, Jona Granlund, Daniela Hildén, Heli

Peitsalo, Carola Wikström.

Sö 11.8 kl. 12 Högmässa: Daniel Nyberg,

Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 13.8 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos,

Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 15.8, 22.8, 29.8, 5.9 och 12.9 kl. 13–

14.30: Babyberöringskurs i Sebastos. För-

handsanmälning till daniela.hilden@evl.fi

Mera info på grankullaforsamling.fi

To 22.8 Sensommarutfärd till Ekenäs: Start

med buss kl. 9.45 vid Grankulla stadshus.

Lö 10.8 kl. 12 A-männens bastu- och talko- dag: i Viljakkala. Mer information Hans Cedervist, 044 0402 211. Ordnas i samarbete med Stelk. För anmälan och skjuts kontakta Janne Heikkilä 040 649 1442.
Sö 11.8 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä, Anna Arola.
Ti 13.8 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Telefonjour: för familjer om neuropsykia- triska syndrom och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587. Må. kl.16–18, ti kl.15.30–18, on kl.14–18 och to kl. 9–17.
OBS! Ingen telefonjour 1.7.–28.7.

VANDA

Helsinge kyrka

S:t Lars, Kyrkovägen 45
Högmässa sö 14.7 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.
Högmässa sö 21.7 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.
Kaffe och själavård on 24.7, ti 30.7 kl. 13–15: Heidi Salminen är på begravningsplatsen utanför kyrkan.
Sommarkonsert ”Varför sjunger du min fågel?” to 25.7 kl.19: Noora Karhuluoma, sång och Esa Ylönen, piano.
Högmässa sö 28.7 kl. 10: Anu Paavola och Heidi Åberg.
Högmässa sö 4.8 kl.10: Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.
Helsinge medeltidsdag lö 10.8 kl. 11–17: i Prostgårdsparken.
Högmässa sö 11.8 kl.10: Anu Paavola och Mikko Rajala.
Dickursby kyrka Stationsvägen 12a
Sommarcafé ti 16.7 kl. 13–14.30.
Välsignelse inför skolstarten on 14.8 kl. 17.30–18: Eva Ahl-Waris, Heidi Åberg.
Övrigt
Uteträning vid Herrgårdsforsens utegym fr 19.7, 26.7, 2.8, 9.8 kl. 11. Tilkuvägen 6.
Morgonstretch i Prostgårdsparken to 18.7, 25.7 och 1.8 kl. 9.
Sommarutfärd till Svartholmen ti 23.7 kl. 10.30–16: Träff kl. 10:30 vid Edesvikens brygga, Sandstrandsvägen 3. Anmälan till Heidi Åberg 040 480 1088 senast 16.7.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Gudstjänster:

Sö 14.7, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
Sö 14.7, gudstjänst: kl 15 i Brunakärrs koloniträdgård.
On 17.7, andakt och sommarcafé kl 14 i S:t Jacobs kyrka.
Sö 21.7, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
On 24.7, andakt och sommarcafé kl 14 i S:t Jacobs kyrka.
Sö 28.7, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
On 31.7, andakt och sommarcafé kl 14 i S:t Jacobs kyrka.
Sö 4.8, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
On 7.8, andakt och sommarcafé kl 14 i S:t Jacobs kyrka.
Sö 11.8, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
On 14.8, andakt och sommarcafé kl 14 i S:t Jacobs kyrka.
Gemenskap:
Johannes vardagsrum i juli och augusti: tisdagar kl 12–18, från och med 13.8 kl 9.30–18. Lunch kl 11–13, program 13.30, andakt 14.45, sommarcafé 15–18. Program: 16.7 Finländare på busshållplatsen och andra roligheter. 23.7: Hunden Stina gör konster tillsammans med oss. 30.7: Mölkky–

turnering. 6.8: Lögnarnas klubb – en frågesport 13.8: Skivråd eller skivråd
Sommarcafé med andakt: varje onsdag kl 14–16 i S:t Jacobs kyrka.
Lekholmen: vår sommarö Lekholmen är öppen hela sommaren. Turbåten trafikerar dagligen. Läs mera om program, båt- tidtabeller och priser på lekholmen.fi.
Musik:
Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.
Five o’clock organ: tisdagar kl 17 i Jo- hanneskyrkan. Fritt inträde. Kantorer: 16.7 Dag-Ulrik Almqvist, 23.7 Fiona Chow, 30.7 Hannes Uunila, 13.8 Santeri Siimes.
Lunchmusik i Berghälls kyrka: torsdagar kl 16. Johannes församling ansvarar för var- annan torsdag.
För familjer och barn:
Barnens tisdagar på Lekholmen: varje tisdag ordnas roligt program för barn på Lekholmen. På Lekholmens Facebook kan du läsa vilket program som ordnas inkommande tisdag. Ungefärlig tidtabell för Barnens tisdagar: 9:35 båt från Fiske- hamnen / 10.15 Degerö, 11.10 Ankomst till Lekholmen, 11.30 Välkomstintro, 12 Lunch, 13 Gemensamt program, 14.30 Mellanmål, 15:15 Avfärd från holmen mot Nordsjö, 16.05 Avfärd från holmen mot Degerö / Fiskehamnen. Kolla exakta båt- tidtabell på lekholmen.fi!
Familjecafé med musiklek: startar från veckan som börjar 12.8: måndagar kl 9.30–11.30 (musiklek kl 10) i Hörnan varje vecka, tisdagar kl 10–11 i Kääntöpaikka, Arabia- strandens invånarhus, tisdagar kl 9.30–11.30 (musiklek kl 10) i Johannes vardags- rum i Tomaskyrkan, torsdagar kl 9.30–11.30 (musiklek kl 10) i S:t Jacobs kyrka.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.
Följ oss på instagram och fb: @johannes- forsamling.
Info om ungdomsverksamheten finns på johannesungdom.wordpress.com.
Instagram: johannesungdom

Med skolorna börjar också fritids hålla öp- pet igen, i höst även i Johannes vardagsrum i Mejlans! Fritids är för skolbarn i åk 3–6. Kom till fritids och chilla, umgås med kom- pisar, ät mellanmål, pyssla och mycket annat roligt! En trygg vuxen finns alltid på plats. Fritids är öppet enligt följande:
Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: mån- dagar och tisdagar kl 13–16 från 12.8. Kon- takt: Nanne 046 921 7512.
Fritids i Hörnan: tisdagar och fredagar kl 13–16 från och med 9.8. Kontakt: Martina 050 380 0823.
Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl 13–16 från och med 2.9. Kontakt: Oscar 050 439 2618.

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Undantag de söndagar vi firar
Kvällsmässa i Taizéstil: Kl. 18 tillsammans med engelska och ryska församlingsarbe- tet: nästa gång sö 21.7 och sö 25.8.
Mässa på Lekholmen varje söndag: Holmborna firar mässa varje söndag, och du är alltid välkommen med. Båt 9:45 från Fiskehamnen, 10:25 från Degerö och 11.10 ankomst till Lekholmen.
Barn, ungdom och familj
Välsignelse av skolbarn: On 7.8. Först en stund i kyrksalen med sång och rörelse och välsignelse. Sedan servering och aktivite- ter i församlingssalen. En välsignelse inför skolstarten har att göra med att vi vuxna vill skydda er skolelever. Varmt välkomna

att fira skolstarten och bli välsignad!
Barnens tisdag: Varje tisdag på Lekholmen! Varje sommartisdag ordnar holmledarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Välkommen hit och njut av sommaren! Mer info och båt- tidtabeller hittar du på www.lekholmen.fi
Lekisonsdag för ungdomar: Ska du bara komma ut till Lekholmen för en kväll så är det onsdagar som gäller! Varje onsdag in- bjuder Lekholmen holmbor till kvällsmässa och grillfest. Start från Fiskehamnen 17.30 eller från Degerö 18.15, från Nordsjö 15.45 om man vill komma tidigare. Hemfärd från Lekholmen till Degerö 21.45.
Musikleken: börjar igen 27.8!
Tweentisdagen: börjar igen 27.8!
Musik
Körerna håller paus under sommaren.
Barnkören börjar sjunga igen 1.9.
Popkören börjar sjunga igen 27.8.
Kyrkokören börjar sjunga igen 27.8
VOICE fortsätter senare på hösten.
Med Metron till Musiken: varje tisdag kl. 19 hela sommaren i östra Helsingfors kyrkor. Se veckans konsert på www.metrollamu-siikkiin.fi. Avslutningskonsert i Matteus- kyrkan den 20.8 kl. 19 med Spira Ensemble. Gratis inträde, programblad 10 euro.
Gemenskap
Matteuskyrkans Waste&Feast restaurang: Sommarcafé tis–tors 2.7–18.7 kl. 10–14, lunch 11–13. Utdelning av svinmat från af- färens i samband med caféet. Sommarstängt 18.7–19.8.
Retreat på Snoan: Välkommen att stilla dig på Matteus retreat på retreatgården Snoan den 30.8–1.9. Retreatledare Karin Strandberg, retreatpräst Helene Liljeström. Veckoslutet kostar euro. Anmälan till matteus.fors@evl.fi senast 23.7. Max 10 deltagare.
Följ oss på Facebook & Instagram: för våra senaste uppdateringar samt bilder och ge- menskap i vardagen @matteusforsamling.
Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Behöver du hjälp eller stöd?
Du kan alltid kontakta församlingens an- ställda och diakoniarbetarna om du behö- ver hjälp eller stöd i vardagen eller bara nå- gon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050 380 3986 (på semester 19.6–28.7).

PETRUS

Gudstjänster

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka, kl. 12 i Äggelby gamla kyrka.
OBS! 30.6–28.7 endast gudstjänst i Petruskyrkan kl. 13
Sommarpuls: 2.6 och 4.8 i Petruskyrkan. Barnrummet öppet, kyrkkaffe. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar, under sommaren ordnas Puls i mer avslappnat format. Välkommen!
Barnfamiljer
Följ Petrus Kidz-gruppen på Facebook för aktuell info!
Musiklek håller paus under sommaren. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi.
Evenemang och kurser
Sommarcafé: 11.6 kl. 13–15 i Petruskyrkan. Pauliina Kittilä leder oss i en kort andakt och en stund av att måla din bön, tankar eller känslor. Du är välkommen också utan tidigare kunskaper!
Andakt och bön
Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15,630 Hel- singfors.

Förbön och tack: paus under sommaren, höststart tisdag 17.9 i Munksnäs kyrka kl. 19. Barnpassning ordnas. Lovsångsgrup- pen övar kl. 18, välkommen med! Kören medverkar i förbönsgudstjänsten.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Gudstjänster i våra kyrkor

Sö 14.7 Högmässa kl. 10 i Ekenäs Kvällsmässa kl. 18 i Tenala
Sö 21.7 Högmässa kl. 10 i Ekenäs Kvällsmässa kl. 18 i Snappertuna
Sö 28.7 Högmässa kl. 10 i Ekenäs Musikandakt med sommarsånger kl. 16 i Trollshovda kapell.
Sö 4.8
Musikgudstjänst kl. 10 i Ekenäs. Musiker från Finländska Kammarorkestern. Högmässa med konfirmation: – kl. 10 i Tenala – kl. 13 i Bromarv
Sö 11.8
Högmässa kl. 10 i Ekenäs
Musik
Rajaton kesä on 24.7 kl. 18 i Ekenäs kyrka. Sångensemble Rajaton. Biljetter 40/35 eu- ro via Lippu.fi
Ambient Arkipelag lö 27.7 kl. 14 i Tenala kyrka. Meditativ och experimentell elektro- nisk musik. Fritt inträde.
Familjen Gräsbecks sommarkonsert sö 28.7 kl. 16 i Bromarvs kyrka. Fritt inträde, program 20 euro.
Jazz på finlandssvenska to 15.8 kl. 19 i Ekenäs kyrka. Johan Emet trio. Fritt inträde, program 10 euro
Lunchmusik: onsdagar kl. 13 i Ekenäs kyrka: – ons 17.7 Anders Storbacka – ons 24.7 Pia Nygård
Aftermiddagsmusik: fredagar kl. 16 i Bromarvs kyrka: – fre 19.7 Anders Storbacka – fre 26.7 Pia Nygård
Ekenäs sommarkonsert ”Eviga berättelser” i Ekenäs kyrka 1–4.8. Mera info på finnchamber.fi/se/ekenas/
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 14.7:

– kl. 10 Högmässa: Degerby kyrka. Wilman, Kalliokoski.
– kl. 18 Musikandakt: Fagervik kyrka. Mats Einarsson, sång, bouzouki, dragspel; Ann-Catrine Persson, sång, gitarr, gitarr- bas, blockflöjt; Ingmarie Romell, sång, gitarr, gitarrbas, nyckelharpa & Peter Öberg, sång, gitarr. Wilman, Kalliokoski.
On 17.7 kl. 19 Sommarkonsert: med Tom Sonntag, piano: Ingå kyrka. Fritt inträde, program 5 euro.
To 18.7 kl. 14–15: Träffa prästen. Tom Sjöblom är på plats i Ingå kyrka.
Sö 21.7 kl. 10 Tvåspråkig högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Sjöblom, Gustafsson, Burgmann. Efteråt Tom Hellstens avskeds- fest i församlingshemmet.
On 24.7 kl. 13 Musikcafé: Ingå kyrka. Marjukka Andersson, orgel.
To 25.7 kl. 14–15: Träffa prästen – Tuija Wilman är på plats i Ingå kyrka.
Sö 28.7 kl. 12 Tvåspråkig skärgårdsmäs- sa: Stora Fagerö. Wilman, Orama. Avfärd kl. 11 från småbåtshamnen, vid Ingå ABC. Anmälningar senast 25.7, tfn 09 221 9030 eller inga.kansli@evl.fi.
On 31.7 kl. 19 Sommarkonsert: med Iryna Gorkun–Silén, flöjt, Sebastian Silén, violin & viola, Katri Tikka, harpa: Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 euro.

To 1.8 kl. 14–15: Träffa prästen
– Tom Sjöblom är på plats: Ingå kyrka.
Sö 4.8 kl. 10 Friluftsgudstjänst: Gutsåker, Degerby. Sjöblom, Orama.
Ti 6.8
– **kl. 13–15 Tvåspråkig guidning i Ingå kyrka:** Päväranta. Guidningen är gratis.
– **kl. 19 Ettornas välsignelse inför skolstarten:** Ingå kyrka. Wilman, Orama, Nylund, Sköld–Qvarnström. Efter välsignelsen bjuder vi på glass, de som börjar skolan får en egen barnens bibel.
On 7.8 kl. 13 Musikcafé: Ingå kyrka. Allsång med Magnus Ljungqvist.
To 8.8 kl. 14–15: Träffa prästen
– Tuija Wilman är på plats: Ingå kyrka.
Sö 11.8:
– **kl. 10 Högmässa:** Ingå kyrka. Wilman, Kalliokoski.
– **kl. 18 Musikandakt:** Fagervik kyrka. Agneta Falck, sång; Magnus Ljungqvist, piano. Wilman, Kalliokoski.
On 14.8
– **kl. 13–15 Grillfest:** Strandvägen 11. Allsång med Åsa Westerlund. Sjöblom, Lindell, Kakkö.
– **kl. 19 Sommarkonsert:** Manfred Gräbeck, violin; Maija Lehtonen, orgel. Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 euro.
Diakonissan Birgitta Lindell är på semester 8.7–11.8. Diakoniassistent Tanja Kakko är på semester till 21.7. I brådsökande diakoniärenden vänligen kontakta vecka 28
Tom Hellsten 050 330 4360, vecka 29
Tom Sjöblom, 040 485 1045.
Ingå och Degerby kyrka är öppna varje dag till 4.8 kl. 11–15 – välkomna och bekanta er med våra kyrkor.
Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 14.7 kl. 10 Högmässa i Pojo kyrka.
kl. 12 Gudstjänst i Karis kyrka, gudstjänsten streamas också.
On 17.7: kl. 14–15.30
Sommarcafé i Sockenstugan i Karis.
Sö 21.7 kl. 10 Högmässa i Pojo kyrka.
–kl. 12 Högmässa i Karis kyrka.
Sö 28.7 kl. 12 Högmässa i Karis kyrka.
–kl. 14 Gudstjänst i Skarpkulla hembygds-museum. Kaffeservering och lotteri.
Sö 4.8 kl. 10 Högmässa i Pojo kyrka.
–kl. 12 Högmässa i Karis kyrka.
Sö 11.8 kl. 10 Högmässa i Pojo kyrka.
–kl. 12 Gudstjänst i Karis kyrka, gudstjänsten streamas också.
Pojo, Karis och Svartå kyrkor är öppna för besök under sommaren, närmare info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

On 7.8 kl. 18 Ettornas välsignelse: i Lilla Lars. Kvällste och saft.
Sö 11.8 kl. 13 Konfirmationsmässa: i Lojo S:t Lars kyrka.
Ti 27.8 Utfärd till Malmgård i Pernå. Start kl. 9 från Virkbykorset och kl. 9.15 från Lojo kyrkoplan. Vi är tillbaka i Lojo ca kl. 16. Anmälningar 1.8–19.8 till Tom Blomfelt 040 845 3942. Utfärden kostar 30 euro, i priset ingår mat, kaffe och bussresa.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 14.7 kl. 14 Sommargudstjänst: på Koupo lägergård i samband med skriftskolläggret, Kirsi Saarinen, Patrik Sundell, konfirmanderna. Buss från församlingshemmet kl. 13.30, retur kl. 15.30. Förhandsanmälan till pastorskansliet 040 312 4410 senast fre 12.7

om du vill stiga på längs med vägen: Gästgivargränd, Tummelstenen, Tennby korsning, Snäckviken eller Seniorstugan. (Obs! Ingen gudstjänst i kyrkan denna söndag)
On 17.7 kl. 18 Veckomässa: i Pargas kyrka, Marith Leppäkari–Lindberg, Markus Ollila.
Sö 21.7 kl. 10 Högmässa med konfirmation: i Pargas kyrka, Kirsi Saarinen, Patrik Sundell, Moa Karlsson, Markus Ollila.
– **kl. 13 Sommargudstjänst:** i Björkholms kapell, Kirsi Saarinen, Markus Ollila. Buss från Pargas begravningskapell (obs! platsen) kl. 11.20, M/s Viken avgår kl. 12. Retur med båten kl. 15.30, bussavfärd från Granvik till Malmen kl. 15.45. Förhandsanmälan till pastorskansliet tel. 040 312 4410 om du vill stiga på vid Gästgivargränd, Tummelstenen, Tennby korsning, Snäckviken eller Seniorstugan
On 24.7 kl. 18 Veckomässa: i Pargas kyrka, Kirsi Saarinen, Markus Ollila.
Sö 28.7 kl. 10 Högmässa: i Pargas kyrka, Kirsi Saarinen, Markus Ollila.
On 31.7 kl. 18 Veckomässa: i Pargas kyrka, Kirsi Saarinen, Markus Ollila.
– **kl. 21 Konsertserien ”Sommar natt i Pargas”:** i Pargas kyrka. Essi Luttinen, sång och Anna Satomaa, orgel och piano.
Sö 4.8 kl. 9.45: Buss till Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Norrskata – buss från Pargas församlingshem. Bussanmälningar till pastorskansliet senast 1.8, 040 312 4410.
On 7.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Markus Ollila.
Sö 11.8 kl. 10: Familjemässa med välsignelse av årets förstaklassister, Sara Grönqvist, Markus Ollila.
On 14.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari–Lindberg, Hanna Lehtonen.
Nagu sockenförsamling:
Sö 14.7 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Marith Leppäkari–Lindberg, Robert Helin.
Sö 21.7 kl. 11: Kvällsmässa i Nagu kyrka, Marith Leppäkari–Lindberg, Robert Helin.
Sö 4.8 kl. 10.40: Buss till Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Norrskata – bussen avgår från Nagu kyrka. Bussanmälningar till pastorskansliet senast 1.8, tfn 040 312 4410.
Sö 11.8 kl. 11 Finsk högmässa: i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.
Korpo sockenförsamling:
Sö 14.7 kl. 18: Finsk kvällsmässa i Korpo kyrka, Marith Leppäkari–Lindberg, Mikael Granlund.
Sö 21.7 kl. 18: Kvällsmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.
Sö 4.8 kl. 15: Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Norrskata kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund, Robert Helin.
Houtskärs sockenförsamling:
On 10.7 kl. 18: Aftonbön i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund. Vi uppmärksammar att det är 320 år sedan kyrkan invigdes.
Sö 30.6 kl. 11: Finsk mässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.
On 17.7 kl. 18: Aftonbön i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos.
Sö 21.7 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.
Må 22.7 kl. 18: Evening prayer i samband med Tall Ships Race i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.
On 24.7 kl. 18: Aftonbön i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos.
Sö 28.7 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.
On 31.7 kl. 18: Aftonbön i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos.

Sö 4.8 kl. 15: Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Norrskata kyrka. Info om transport senare.
Iniö sockenförsamling:
Sö 14.7 kl. 13: Gudstjänst med kyrkkaffe i Iniö kyrka, Marika Torp, Pia–Lena Kas-tus–Lindholm.
Sö 21.7 kl. 13: Gudstjänst i Iniö kyrka, Janet-te Lagerroos, Uma Söderlund, Robert Helin.
Sö 4.8 kl. 15: Väståbolands svenska församlings gemensamma högmässa i Norrskata kyrka. Info om transport senare.

ÅBO

sön 14.7 kl 12 Högmässa: Domkyrkan. Liljeström, Söderlund.
ons 17.7 kl 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta.
sön 21.7 kl 12: Högmässa: Domkyrkan. Björkgren, Söderlund.
ons 24.7 kl 13–15: Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta.
sön 21.7 kl 12: Högmässa: Domkyrkan. Björkgren, Söderlund.
ons 24.7 kl 13–15: Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta.
sön 28.7:
– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Björkgren (lit), Danielsson.
ons 31.7 kl 13–15: Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta..
sön 4.8 kl 12 Högmässa: Domkyrkan. Bäck, predikant, Wikstedt, liturg, Danielsson. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi
ons 7.8 kl 13–15: Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta.
sön 11.8 kl 12 Högmässa: Domkyrkan. Wikstedt, predikant, Bäck, liturg, Danielsson, Söderlund.
tis 13.8 kl 14.30–18.30 Ungdomshålan: Aurelia.
ons 14.8 kl 13–15: Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten, stor, ung, gammal en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker för de alla minsta.
tor 15.8:
– **kl 17–21 Konstens natt:** Välkommen att träffa församlingens medarbetare under Konstens natt på Biskopsgatan 15, Åbo!
– **kl 18–18.30 Mössjakt för barn:** Domkyrkan.
– **kl 18.30: Välsignelse vid skolstarten:** Domkyrkan. Björkgren–Vikström, Nurmi, Koivunen, Vähäkainu, Sangder, Söderlund.
– **kl 19–19.30: Mössjakt för barn,** Domkyrkan.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sö 14.7 kl. 11 Högmässa: Björkskog, Erlandsson
To 18.7 kl. 14 Musikcafé: med allsång i kyrkan
Sö 21.7 kl. 11 Högmässa: Gäddnäs, Erlandsson
Fre 26.7 kl. 13.30 Andakt: på Rönngården
Sö 28.7 kl. 11 Högmässa: Serell, Erlandsson
Sö 4.8 kl. 13 Friluftsgudstjänst: på Kungsö batteri Serell, Erlandsson
Sö 11.8 kl. 11 Högmässa med konfirmation: Serell, Erlandsson
MARIEHAMN
Fre 12.7 kl. 14 Allsång: i S:t Görans café.
Sö 14.7 kl. 11 Högmässa i S:t Görans kyrka. *
Ti 16.7 kl. 19 Konsert: i S:t Görans kyrka, Emilia Alm – sång, Gilbert Svanerund – piano. Fritt inträde. Programblad 15 euro.
Fre 19.7 kl. 14 Allsång: i S:t Görans café.

Fre 19.7 kl. 19.Konsert: ”Jazz i Hackes anda”. Fritt inträde.
Sö 21.7 kl. 11 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
Fre 26.7 kl. 14 Allsång: i S:t Görans café. *
– **kl. 18 Andakt på engelska:** i S:t Görans kyrka.
Sö 28.7 kl. 11 Högmässa i S:t Görans kyrka *
Sö 4.8 kl. 11 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
Ti 6.8. Kl 19 Konsert: ”Från gatan i Madrid till sjömanskyrkan i Mariehamn.” Fritt inträde. Arr. Kulturnäringens Katriona.
On 7.8 kl. 19 Konsert: ”En natt i Schumanns liv” Fritt inträde. Arr. Kulturnäringens Katriona
To 8.8 kl. 21.30 Konsert: ”Verklärte Nacht”, Fritt inträde. Arr. Kulturnäringens Katriona.
Fre 9.8 kl. 12 Konsert: ”Dagdrömmar”. Fritt inträde. Arr. Kulturnäringens Katriona.
Sö 11.8 kl. 11 Högmässa: i S:t Görans kyrka, kören Canzonetta Nova, Elina Rantamäki, dirigent. *
– **kl. 14.30 Konsert:** Verano Vokalensemble Rebecka Gustafsson – dirigent. Fritt inträde.
Vägkyrkan S:t Göran: håller öppet må–fre kl. 10–18, lö kl. 10–15.
S:t Görans sommarcafé: håller öppet må–fre kl. 11–16 till och med 2.8.
* = Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Kvällsmässa sö 14.7 kl. 18: i kyrkan. Friman, Lidman, efteråt kyrkkaffe med Ebba Carling
Gudstjäns sö 21.7 kl. 11: i kyrkan. Friman, Lolax
Högmässa sö 28.7 kl. 11: i kyrkan. Kronqvist, Lidman
Sommarträff 31.7 kl. 18: vid Strandhyddan Gäst Alf Wallin
Gudstjänst sö 4.8 kl. 11: i kyrkan. Kronqvist, Granholm
Taklax bönehus firar år, sö 4.8 kl. 14: Tal av Tomas Klemets, andakt Guy Kronqvist. Sång av Gerbykvartetten och församlingens barnkör. Servering.
Barnläger vid Strandhyddan 7–9.8: för barn i lågstadiålder, anmäl senast 29.7 till jessica.backman@evl.fi eller 044 410 1823.
Pilgrimsandakt lö 10.8 kl. 15: i kyrkan. Kyrkoherde Per Stenberg från Karleby håller andakten i samband med Lantdagen, prästgårdssamverkan (pg–museer i Österbotten) på besök till prästgårdsmuseet.
Gammaldags gudstjänst sö 11.8 kl. 11: på Prästgårdsmuseets område, vid regn i kyrkan. Kronqvist, Granholm. Församlingskören medverkar.
Kyrkan är öppen: on–fr kl 12–15. I kyrkan finns broschyr och vykort.
Baltikumvännernas loppis: har öppet tis–dagar–torsdagar kl. 13–16.
Må bra–dag fre 16.8 kl. 11.30–15: för närståendevårdare och vårdtagare på Strandhyddan. Lunch och kaffe, gäst Benita Yrjans och Carl–Erik Hermans. Ordnas i samarbete med Pia Nabb från Folkhälsan. Anmälan senast 12.8 till 050 542 8175, pia.nabb@folkhalsan.fi.
50–årskonfirmandträff sö 18.8: i Korsnäs kyrka. Nattvardsgudstjänst kl. 11, efteråt gruppfoto servering (på egen bekostnad) i församlingshemmet. Anmälan senast 8.8 (också ev. dieter) till hanna.hofman@evl.fi.
Utfärd till Alskat lägergård: tillsammans med Malax prosteri 29.8. Gäst Peter Kankkonen, ”hästprästen”. Deltagaravgift 20 euro, inkluderar buss, lunch och eftermiddagskaffe. Anmälan 5.8–15.8, till Hanna 044 410 1825.
Matutdelningen sker numera onsdagar kl. 10–10.30 i församlingshemmet.

Tack till Guy och Anna–Lena Kronqvist som valde att önska sig donationer till Gemen– samt Ansvar–insamlingen i samband med sin gemensamma fest!

KRISTINESTAD

Sö 14.7 kl. 12: Gudstjänst i Ulrika Eleonora kyrka. Norrback, Nilsson.

Sö 14.7 kl 15: Gudstjänst Sideby kyrka. Norrback, Lolax.

On 17.7 kl 19: Sommarkväll på Jonnsborg. Johan Eklöf talar om ”Glädje i Herren”. Servering.

To 18.7 kl 18: Gravgårdsvandring vid Lapp– fjärds kyrka. Lasse Backlund berättar om gravar och tidigare verksamma personer i regionen. Andakt. Gunilla Teir.

Sö 21.7 kl 13: Friluftsgudstjänst och spel– manssamling vid Carlsro museum. Lars Nisula, Tjock spelmanslag medverkar. Efter gudstjänsten kaffeservering (4 euro).

Sö 21.7 kl 18: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Vättö.

Lö 27.7 kl 18: Slef:s Sommarfest i Skaftung bykyrka. J–E Sandström, T. Bergman o syst– rarna Andtfolk. Kaffe & laxsmörgås.

Sö 28.7 kl 12: Högmässa i Ulrika Eleonora kyrka. Norrback, Vättö.

Sö 28.7 kl 16: Friluftsgudstjänst vid Kors– berget, Uttermossa. Norrback.

29.7– 4.8 Evangelisationsvecka ”Gott bud– skap–Kristinestad”. Kvällsmöten i Kristi– nestads kyrka, to 1.8 kl 19 med Jonatan Vik, fre 2.8 kl 19 Ingmar Rönn, sång av Daniel och Deborah och lö 3.8 kl 19 Ingmar Rönn.

Sö 4.8 kl 12: Högmässa i Kristinestadss kyrka. Norrback, Vättö.

Sö 4.8 kl 14: Friluftsgudstjänst på gräsmat– tan utanför Lappfjärds förs–hem (vid regn i kyrksalen). Ingmar Rönn, Norrback, Vättö.

Sö 11.8 kl 12: Gudstjänst i Kristinestads kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 11.8 kl 15: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

NÄRPES

Närpes

To 11.7 kl. 19: Sommarkonsert i kyrkan med Julia Grannas med gitarrist. Ingvesgård.

Sö 14.7 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist, Tikkala.

Ti 16.7 kl. 18: Kyrkogårdsvandring vid När– pes kyrka. Vandringen leds av Yvonne Ståhlgård–Karlsson. Deltagaravgift 5 euro, kaffeservering ingår.

Sö 21.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Liturg Sundqvist, predikant Rabbe Sandell, kan– tor; Sam Lindén.

Må 22.7 kl. 10: Församlingens matutdelning vid Café Albert.

Sö 28.7 kl. 12: Gemensam spelmansguds– tjänst i kyrkan. Medverkande; Närpes spel– mansgille, Folkdanslaget. Liturg Ingvesgård, predikant Håkan Salo, kantor Sam Lindén

Ti 30.7 kl. 18: Kyrkogårdsvandring. St. Olavs–vandring i området kring Närpes kyrka. Vandringen leds av Britta Hannus– Gullmets. Deltagaravgift 5 euro, kaffe ingår.

Sö 4.8 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Jakobsson, Granholm.

Må 5.8 kl. 10: Församlingens matutdelning vid Café Albert.

Sö 11.8 kl. 12: Gemensam högmässa i kyr– kan. Mangsveckans avslutning. Hans Wolf– brandt, Jakobsson.

Sö 11.8 kl. 18: Närpes församling arrangerar kristen rockkonsert på FMC. Medverkande; Gospelriders. Ingvesgård

Sö. 18.8 kl 18: Kristen allsångskväll på Fa– gerö med Närpes spelmansgille. Blomberg, Ingvesgård.

Övermark

Sö 21.7 kl. 14: Friluftsgudstjänst vid hem– bygdsmuseet. Liturg Ingvesgård, predikant Rabbe Sandell, kantor Emilia Tikkala

Sö 4.8 kl.10: Högmässa i kyrkan.

Jakobsson, Tikkala.

Pörtom

Sö. 14.7 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist, Tikkala.

Ti. 23.7 kl. 18: Kyrkogårdsvandring på Pör– toms begravningsplats, Skolvägen. Infart från Riksåttan. Vandringen leds av Eva–Ma– ria Södergård. Deltagaravgift 5 euro, kaffe– servering ingår.

To. 1.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i kyr– kan. Tikkala, Lindén–Liljehage m.fl

To. 8.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i kyr– kan. Närpes manskör, Tobias Udd.

To. 15.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i kyr– kan. Sång Barnabas Mebrahtu från Eritrea.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa sö 14.7 kl 13 i Smedsby försam– lingsgård. Rune Lindblom och Erica Nygård.

Högmässa med 50–års konfirmandjubi– leum sö 21.7 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund och Erica Nygård. Efteråt servering och samvaro för jubilarerna.

Musikfestspelens öppningskonsert on 24.7 kl 19 i kyrkan. Vasa stadsorkester, dir. Johannes Gustavsson, sopran Tuuli Lindeberg. Biljetter från netticket.fi.

Högmässa sö 28.7 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby församlingsgård. Mats Björklund och Ann–Christine Nordqvist–Källström.

Konfirmationsmässa för Sommarskrift– skolan sö 4.8 kl 11 och kl 14 i kyrkan. Mats Björklund, Ann–Christine Nordqvist–Käll– ström och Sofie Vikström.

Augustitoner sö 4.8 kl 19 i kyrkan.

Kristoffer Streng, sång och Stefan Jansson, piano. Andakt Mats Björklund. Servering. Fritt inträde.

Högmässa sö 11.8 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund, Erica Nygård / Ann–Christine Nordqvist–Källström. Predi– kant: Magnus Riska från Säningsmannen.

Augustitoner sö 11.8 kl 19 i kyrkan. Monica Heikius, sång, Pertti Ahonen, klarinett, Birgitta Forsman, orgel. Andakt Mats Björk– lund. Servering. Fritt inträde.

KVEVLAX

Högmässa sö 14.7 kl 10 med Benjamin Häggblom och Yngve Lithén.

Högmässa sö 21.7 kl 10 i med Fredrik Kass och Yngve Lithén.

Spelmansgudstjänst sö 28.7 kl 10 med Fredrik Kass, Yngve Lithén och Harpolekar– na från Borgå som spelar på egenhändigt gjorda nyckelharpor.

Cafégudstjänst sö 4.8 kl 15 invid klocksta– peln på kyrkbacken. Tema ”Tiden”. Med– verkande: Ann–Sofi Nylund, Irene Larsson, Fredrik Kass, Rodney Andrén m.fl. Efter gudstjänsten servering av salt och sött. Arr. Församling skretsen i Kvevlax och Kvevlax församling.

Högmässa med 50–års konfirmandjubi– leum sö 11.8 kl 10 med Fredrik Kass och Rodney Andrén.

Skymningsmusik to 15.8 kl 21 i kyrkan.

Therés Holmgren, sång, Janne Hyöty, gitarr och Stefan Jansson, piano. Andakt. Kollekt för musikarbetet. Efteråt servering vid klockstapeln.

REPLIT

Kvällsgudstjänst sö 14.7 kl 18.30 i Björkö med Ruth Vesterlund och Patrik Vidjeskog. **Högmässa sö 21.7 kl 10** i Replot med Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Friluftsmöte på Tallskat sö 21.7 kl 14 på Christina Björkholms villa. Medverkande David Forsblom m.fl. Sång, program, ser– vering. Samäkning från Berny’s kl. 13.30 till Bagarvägen.

Musikfestspelens konsert lö 27.7 kl 19 ”Gra– vitated” i Replot kyrka. Biljetter: Netticket.fi.

Högmässa sö 28.7 kl 12.30 i Björkö med Hans Boije och Heidi Lång.

Friluftsgudstjänst sö 4.8 kl 14 vid Granö– sunds fiskeläge. Hans Boije, Heidi Lång, Leif Galls och Robert Kronqvist. Kaffeservering.

Hela kyrkan sjunger sö 11.8 kl 14.30 i

Björkö. Medverkande: Peter Kankkonen, Harry Kronqvist, projektkören, Eivor och Nisse Johansson, blåskvartett, Rolf Lind– qvist, Anders Sjöberg. Vi firar Jarl Nystrand 90 år. I samarbete med Kyrkans Ungdom.

SOLF

Gudstjänst sö 14.7 kl 10

Frank Isaksson och Patrik Vidjeskog.

Kvällsmässa sö 21.7 kl 18

Frank Isaksson och Heidi Lång.

Musikfestspelen i Korsholm–konsert to 25.7 kl 21 ”La Folia” i kyrkan. Jennie Kackur, blockflöjt, Karolin Wargh, orgel, Øyvor Volle, violin, Berit Cardas, viola och Björg Lewis, cello. Biljetter från netticket.fi: 24/20/10 euro.

Gudstjänst sö 28.7 kl 10.

Isaksson och Lång.

Familjedag ”I Guds sköna värld” sö 4.8 kl 10 på Kronvik lägergård med Isaksson, Lång och Sofia Böckelman. Familjedagen börjar med gudstjänst kl 10 varefter servering av salt och sött. På programmet pyssel och lek

ta gärna ett dopp eller bada bastu. Behöver du transport, ta kontakt med pastorkansliet senast må 29.8 kl 14 så ordnar vi kyrktaxi. Tel 044 770 8122. Arr. Solfs församling och Kyrkans Ungdom i Solf–Sundom

Kvällsgudstjänst sö 11.8 kl 18

Isaksson och Lång.

MALAX

Fr–sö 23–25.8: Familjeläger på Klippan i Munsala. Anmälan till Annika på annika.ek– strom@evl.fi eller 040 6813 senast 23.7.

To 29.8: Pensionärernas dagsutfärd till Alskathemmet. Dagens gäst är Peter Kankkonen, författare till bl.a. Hästprästen. Önskepsalmer, nattvardsmässa m.m. Buss från Molpe 9.15, Petalax Proina 9.30, Malax kyrkbacken 9.50, Övermalax FH 10. Pris: 20 euro. Anmälningstid: 5–15.8 till 050 338 1059 eller 040 587 2010.

Bergö

Sö 14.7 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Benita Lidman.

Sö 21.7 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 28.7 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 4.8 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 11.8 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell. Broo. Läsårets nya ettor välsignas.

Malax

Sö 14.7 kl. 13: Gudstjänst på hembygds– dagen vid Brinkens museum.

Toivonen, Lax.

Sö 21.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 28.7 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 4.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Lax.

Sö 11.8 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell. Broo. Läsårets nya ettor välsignas.

Petalax

Sö 14.7 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Benita Lidman.

Sö 21.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Lax.

Sö 28.7 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

Toivonen, Lax.

Sö 4.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Toivonen, Lax.

Sö 11.8 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Brunell. Broo. Läsårets nya ettor välsignas.s

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Fre 12.7 kl. 19 in da House: i Församlings– centrets ungd.utr., Josefina Nordström.

Sö 14.7 kl. 12 Högmässa: i Jakobstads kyrka, J–G Björk, L Borgmästars, Johans– son, flöjt. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på [www.jakob– stadssvenskaforssamling.fi](http://www.jakobstadssvenskaforssamling.fi)

Sö 14.7 kl. 15 Sommargudstjänst: i Näti– hamn, J–G Björk, Johansson. Vestanlid– gårdens strängband, dir. Raimo Forss. Sväng in från Fäbodavägen till Nätihamns– vägen och kör till vägens lut.

Ti 16.7 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 16.7 kl. 13 Kvar i stan: i FC. Tema: Vi sjunger!, Anna–Karin Johansson.

M Borgmästars. Servering.

Fre 19.7 kl. 19 in da House: i Församlings– centrets ungd.utr., Josefina Nordström.

Sö 21.7 kl. 10 Gudstjänst på Nanoq: Turpei– nen, Johansson. OBS! Tid och plats. Ingen gudstjänst kl. 12 i Jakobstads kyrka.

Må 22.7 kl. 19: Voff–gudstjänst. En frilufts– gudstjänst för hundar, deras ägare och vänner vid Församlingscentrets gårdsplan på södra sidan, biskop Bo–Göran Åstrand, Catharina Englund, Cecilia Åminne, Josefina Nordström. Servering. OBS! Gudstjänsten hålls utomhus oberoende av väder.

Ti 23.7 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 23.7 kl. 13: Kvar i stan i Församlingscen– tret. Gäst: Katarina Vestersund.

Tema: Blott en dag – Lina Sandell i våra hjärtan. M Borgmästars. Servering.

To 25.7 kl. 19: Spelmansgudstjänst utom– hus vid Jakobstads museum, predikant biskop Bo–Göran Åstrand, J–G Björk, Sångens Vänner, dirigent Annika Nyberg, Nykarleby stråkorkester, dirigent Leena Ray. Vid regn i Pedersöre kyrka.

Fre 26.7 kl. 19 in da House: i Församlings– centrets ungdomsutrymmen, Mård.

Lö 27.7 kl. 10–14 Klockstapelcafé: vid Jakobstads kyrka, M Borgmästars, I Edman.

Lö 27.7 kl. 19 Psalmafton: i Jakobstads kyrka, Wester, Johansson.

Sö 28.7 kl. 11 Ekumenisk gudstjänst: i Skol– parken, predikant Heikki Järvi, mötesledare Sarah Tiainen. Kyrkkaffe efteråt i Betania.

Sö 28.7 kl. 13 Mässa på finlandssvenskt teckenspråk: i Jakobstads kyrka, dövpräst Maria Lindberg. Efteråt kyrkkaffe.

Sö 28.7 kl. 14 Sommargudstjänst: på Mässkä, Turpeinen, Johansson.

Sö 28.7 kl. 18 Kvällsmässa: i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Johansson. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi

Ti 30.7 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 30.7 kl. 13 Kvar i stan: i Församlingscen– tret. Gäster: Bo–Göran och Karin Åstrand. Ekman. Servering.

On 31.7 kl. 14 Samtalsgrupp kring sorg: i Församlingscentret, Turpeinen, Ekman.

To 1.8 kl. 19 Kvällskonsert: i Jakobstads kyrka, Daniel Sarkela, gitarr; Lauren Sarke– la, piano, från Florida, USA.

Sö 4.8 kl. 10 Konfirmationsmässa: skrift–

skola 4, i Pedersöre kyrka, Edman, Wester, Mård, I Edman, Nordström. OBS! Tid och-plats; ingen gudstjänst kl. 12 i Jakobstads kyrka. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Sö 4.8 kl. 15 Sommargudstjänst: i Nabba kapell, J-G Björk, Johansson. Skyltning från Pörkenäsvägen.

Sö 4.8 kl. 20 Jakobs Orgeldagar–Musik i sommarkvällen i kyrkan: Monica Heikius, sopran, Pertti Ahonen, klarinett, Birgitta Forsman, orgel. Kantor Wester, andakt I Edman.

Ti 6.8 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 6.8 kl. 13 Kvar i stan: i Församlingscentret. Gäster: Rut Löfqvist och Karl-Johan Sundgren. Tema: Hägkomster från Vester-sundsby. Ekman. Servering.

Fre 9.8 kl. 19 in da House: i Församlingscentrets ungdomsutrymmen.

Sö 11.8 kl. 12 Gudstjänst med välsignelse av förskolebarn: i Jakobstads kyrka, Krokfors, Johansson, Tallgren. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Sö 11.8 kl. 20 Jakobs Orgeldagar–Musik i sommarkvällen i Jakobstads kyrka: Adelcrantz Blockflöjtsensemble. Kantor Johansson, andakt Turpeinen.

Ti 13.8 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

Ti 13.8 kl. 13 Kvar i stan: i Församlingscentret. Gäst: Anki Elvström. Tema: Hej Folkhälsan – Vad kan ni erbjuda oss seniorer? Ekman. Servering.

Ti 13.8 kl. 18: Bibelstudium – Bibelspår, i Församlingscentret. Jesus och Bibeln del 1. Hur ser Jesus på sig själv. Upptäck evangelium med Jesu ögon, J-G Björk. Kl. 19 samtal i smågrupper. Man kan lyssna på föreläsningen utan att delta i diskussionen i smågrupp.

KRONOBY

Kronoby

Gudstjänst, sö 14.7 kl 10: i Kronoby kyrka, Kavilo, Kristina Klingenberg.

Pilgrimsmässa, on 17.7 kl 17: i Kronoby kyrka, Kavilo.

Hospitalspredikan, on 17.7 kl 19: biskop em. Erik Vikström, Kavilo, Borgmästare

Finsk gudstjänst, sö 21.7 kl 18: vid Korpholmens hospitalskyrka, Kavilo, Borgmästare.

Mässa, sö 28.7 kl 10: i Kronoby kyrka, Kavilo, Sven-Olof Ray.

Gudstjänst, sö 4.8 kl 13: i Kronoby kyrka, Kavilo, Ray.

Slefs missionsfest fre 9.8 – sö 11.8: i Kronoby kyrka och församlingshem.

Mässa, sö 11.8 kl 10: i Kronoby kyrka, Tomas Klemets, Wallis, Kavilo, Uunila, Kronoby församlings sångensemble.

Hospitalspredikan, on 14.8 kl 19: vid Korpholmens hospitalskyrka, Kavilo, Smedjebacka.

Terjärv

Mässa, sö 14.7 kl 10: i Terjärv kyrka, Store, Borgmästare, duettsång av Mats Sågfors och Ronny Borgmästare

Gudstjänst, sö 21.7 kl 10: i Terjärv kyrka, Store, Borgmästare.

Gudstjänst, sö 28.7 kl 13: i Terjärv kyrka, Store, Leni Granholm.

Bach-konsert, sö 28.7 kl 19: i Terjärv kyrka, Marko Kupari och Stefan Lönnqvist, orgel. Ester Vidjeskog violin.

Mässa, sö 4.8 kl 10: i Terjärv kyrka, Kavilo, Smedjebacka

Finsk mässa, sö 11.8 kl 18: i Terjärv kyrka, Kavilo, Kristina Klingenberg.

Nedervetil

Mässa, sö 14.7 kl 18: i Nedervetil kyrka, Store, Borgmästare

Friluftsgudstjänst, sö 21.7 kl 13: hos Carola Salo-Back och Lars Back, Forskantsvägen 43, Store, Julia Hansson.

Mässa, sö 28.7 kl 10: i Nedervetil kyrka Store, Smedjebacka.

Gudstjänst, sö 4.8 kl 13: i Nedervetil kyrka, Boris Salo, Smedjebacka.

Gudstjänst, sö 11.8 kl 18: i Nedervetil kyrka, Wallis, Uunila

LARSMO

Gudstjänsterna streamas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 11.7 kl. 13–15 Sommarcafé: vid Holm bönehus. Välkommen på kaffe och nygräddade våfflor!

To 11.7–sö 14.7 Larsmo sommarmöte: vid kyrkan i Fagnäs. To kl. 20 Andakt och bön inför mötet, fre kl. 14 Inledningsmöte. Mötena fortsätter hela helgen med mötestillfällen lördag och söndag från kl. 10. Mötena sänds direkt via Radio LFF, Youtube, Larsmo När-TV och Iff.fi. Arr. Risöhall bönehusförening och Näs fridsförening i samarbete med Larsmo församling.

Fre 12.7 kl. 22 Ungdomsmöte: i samband med Larsmo sommarmöte.

Sö 14.7 kl. 14 Festhögmässa: (obs. tiden) i mötestältet, predikant Markus Ventin, Lassila, Wiklund, radiering för Yle Vega.

To 18.7. kl. 13–15 Sommarcafé: vid Holm bönehus. Välkommen på kaffe och nygräddade våfflor!

–kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Wiklund.

Sö 21.7 kl. 10 Gudstjänst: Peter Silfverberg, Wiklund. Kyrkvård: Risöhall.

To 25.7 kl. 13–15 Sommarcafé: vid Holm bönehus.

To 25.7–ti 30.7 Besök från vänförsamlingar i Lettland: fre kl. 18.30 öppen samvaro i församlingshemmet med program, sång och musik, efteråt ungdomssamling i prästgården, lö kl. 18 öppen kvällssamling i församlingshemmet, sö kl. 10 högmässa och kyrklunch, kl. 18 öppen samvaro vid prästgården, må kl. 18 laxsoppa och avskedsfest i församlingshemmet.

Lö 27.7 kl. 14–16 Missionsstugan i Holm: är öppen.

Sö 28.7 kl. 10 Högmässa: predikan Arnis Buss, tolk Tom Riska, Lassila, Wiklund. Kör från Lettland. Kyrklunch.

Sö 4.8 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman. Kyrkvård: Risö, Grev.

Lö 10.8 kl. 18 Torgmöte: vid Equity med baptistförsamlingen, Gospel Riders, familjesånggruppen.

Sö 11.8 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Forsman, Gospel Riders medverkar. Kyrkvård: Litens, Holm.

To 15.8 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Forsman.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 14.7 kl 10 Gudstjänst: Nykarleby kyrka, Smeds, Ringwall

– kl 14 Friluftsgudstjänst: för stora och små, hos Lindborgs, Östra Jeppovägen 292, Östman, Ringwall

Sö 21.7 kl 10 Högmässa: Jeppo kyrka, Smeds, Lönnqvist

– kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Smeds, Lönnqvist

– kl 18 Kvällsgudstjänst: Nykarleby kyrka, Östman, Lönnqvist

On 24.7 kl 18 Lovsångs- och förböns-mässa: Nykarleby kyrka, Håkan Granberg,

sommarlägrets lovsångs- o själavårdsteam

Lö 27.7 kl 21.30 Mässa: Nykarleby kyrka, ”Människa – kom fram”, Jakob Edman, Stefan Myrskog o lovsångsteamet

Sö 28.7 kl 10 Gudstjänst: Munsala kyrka, Smeds, Lönnqvist

– kl 13 Högmässa: Nykarleby kyrka, ”Gå djupare”, Bengt Johansson, Rebecka Stråhlman, projektkören

Lö 3.8 kl 18 Skärgårdsandakt: Hällgrund, Edman

Sö 4.8 kl 12 Högmässa: Jeppo kyrka, Smeds, Ringwall

– kl 14 Friluftsgudstjänst: Monå (Hällon), Smeds, Ringwall.

Sö 11.8 kl 10 Högmässa: Nykarleby kyrka, Edman, Ringwall

– kl 10 Psalmgudstjänst: lekmanaledd gudstjänst i Jeppo kyrka, Birgitta Sarelin, Christer Fors m.fl.

– kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Edman, Ringwall

Musik

Sö 14.7 kl 19 Sång i sommarkvällen: Pensala bönehus, Håkan Salo, Martin Klemets, kören Delila

Lö 19.7 kl 18 Sommarkonsert: Munsala kyrka, kören Nox o vokalensemble, dirigent Hanna Kronqvist, programblad 20/15 euro, altarandakt

Fr 26.7 kl 19 Konsert: Nykarleby kyrka, Bengt Johansson och projektkör med Malin Storbjörk och Patrick Wingren, pris 20 euro för andra än lägerdeltagare

Sö 4.8 kl 18 Allsång: Nykarleby kyrka, Siv Westerlund, kompgrupp, gäst Thomas Björk, syskonen Smeds-Norrbygd, kaffeservering (KU)

Samlingar och grupper

Sö 20.7 kl 13 Bönehusets dag: Jeppo bönehus, familjevänligt program

– kl 19 Sommarfest: Jeppo bönehus, Tom Bergman, Lina Forsblom m.fl, sångprogram

To 25.7 kl 18 Föräldrasamling: skriftskola 2, Nykarleby fh

Fr 26.7 kl 21 Träff för unga vuxna: Nykarleby församlingshem, Britta Hermansson, KUng-teamet

Ti 6.8 kl 13 Sommarträffen: servering, diakonerna

PEDERSÖRE

Sö 14.7 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Komulainen, Östman. Även strömning i Youtube

– kl. 18 Gudstjänst: Pedersöre kyrka.

Nylund, Östman. Hans Häggblom, valthorn

– kl. 18 Kvällsmässa: Purmo kyrka. Björk, Ellfolk-Lasén

On 17.7 kl. 19 Familjekväll: Hällsand sommarhem

– kl. 20 Musik i Sommarkvällen: Pedersöre kyrka. Marko Kupari, orgel och harmonium. Jenni Kupari, piano. Komulainen

Sö 21.7 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Även strömning i Youtube

– kl. 13 Gudstjänst: Ävist bykyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved

– kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

– kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

– kl. 18 Kvällsgudstjänst: Esse kyrka. Nylund, Östman. Ida-Sofi Pettersson, flöjt

On 24.7 kl. 20 Musik i Sommarkvällen: Pedersöre kyrka. Christian Ahlskog, orgel. Nylund

Sö 28.7 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Portin, Pandey. Även strömning i Youtube

– kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

– kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

– kl. 18 Kvällsgudstjänst: Purmo kyrka. Nylund, Malmsten-Ahlsved

– kl. 20 Orgelmässa: Pedersöre kyrka. Komulainen, Martti Laitinen, orgel

On 31.7 kl. 20 Psalmafton: Purmo kyrka. Psalmsång, orgelmusik. Pandey, Komulainen

Sö 4.8 kl. 10 Tvåspråkig högmässa: Purmo kyrka. Komulainen, Pandey. Cecilia Lasén, sång. Även strömning i Youtube

– kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

– kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

– kl. 18 Kvällsmässa: Pedersöre kyrka. Portin, Pandey

– kl. 18 Gudstjänst: Esse kyrka. Nylund, Nina Djupsjöbacka

Fr 9.8 – sö 11.8 Sensommarmöte i Källby: Flynnängens bönehus

Sö 11.8 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved. Musik, Håkan Ahlvik. Även strömning i Youtube

– kl. 10 Gudstjänst: Purmo kyrka. Nylund, Pandey

– kl. 10 Högmässa: i Flynnängens bönehus

– kl. 18 Kvällsgudstjänst: Pedersöre kyrka. Nylund, Malmsten-Ahlsved

MATTEUS

Sommardagar på Lekholmen 9–11.8

Enkelt program och mycket tid för avkoppling. Gemenskap, god mat och stämningsfulla andakter utlovas. Deltagaravgiften är 50€ barn/ungdom/studerande, 60€ vuxna. Det innehåller boende, mat och program. På söndagen gör vi dessutom en utflykt till Borgbacken. Sommardagsdeltagarna får ett åkarband för 30€ (normalpris 49€). Avgiften betalas helst konstant under lägret. Sommarkdagarna arrangeras av FKS och Helsingfors svenska församlingar. Deadline för anmälningar är 25.7.2024.

Åbo svenska församling svängde på hela skriban – och skulle aldrig byta tillbaka. Kyrkoherde **Mia Bäck** berättar varför under en solig eftermiddag på sommarens första skribaläger.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

Skriba = vänner, lek, tro och tradition

Ar 2012 reformerade Åbo svenska församling sitt konfirmandarbete. De valde att svänga på hela konceptet och inleder sedan dess konfirmandtiden med läger.

Eller i praktiken inleder de med en gudstjänst med info dit konfirmanderna och deras föräldrar är särskilt inbjudna. Sen drar de ut på läger.

– Vi gör så här av två orsaker. Vi tänker att konfirmanderna får ut mer av församlingsorienteringen och gudstjänsterna om de lärt sig om kristen tro och gudstjänsten innan de börjar. Sen lär de också känna oss anställda under lägren, och då är det roligare att komma till kyrkan, säger kyrkoherde **Mia Bäck**.

Eftersom församlingen behållit det här konceptet i 12 år verkar det ju onekligen fungera, något som Mia Bäck bekräftar.

– Vi skulle aldrig byta tillbaka.

Hon framhåller att det också är under lägren som det kan komma fram att vissa ungdomar kämpar med ångest eller har andra utmaningar i livet. Om lägret är själva avslutningen på konfirmandtiden tar kontakten till församlingen slut för en del unga. Om lägret istället utgör starten för skriftskolan finns det andra förutsättningar.

– Då kan man fortsätta stötta dem efter det.

Är ångest och psykisk ohälsa något ni ser mycket av i konfirmand- och ungdomsverksamheten i församlingen?

– Det varierar. De som mår jättedåligt kommer ju kanske inte till ungdomsarbetet. Det finns kanske mer info på säkerhetsblanketterna om ångest och sånt inför lägren, men jag tycker inte att det märks så tydligt, säger **Laura Kota-aho**, ungdomsarbetsledare och skriftskoleansvarig i församlingen.

Mia Bäck håller med och konstaterar att församlingens personal också nås av mer information om olika diagnoser, men att det inte heller alltid märks så tydligt.

– Det jag tycker att smått har ändrat i Åbo nu är att ungdomarna har blivit försiktigare inför varandra. De vågar inte bidra i diskussioner på samma sätt som tidigare, även om man ser på dem att de är engagerade.

– Jag har förstått att det här också märks i skolorna. Vi jobbar hårt med att få dem att våga delta.

Det här samtalet sker under församlingens första skribaläger för sommaren. Vi befinner oss i området Harjattula på ön Kakskerta. På ön finns flera lägergårdar, men också välbesökta golfbanor. Konfirmander och golfare samsas mellan byggnaderna.

Samtidigt som kyrkoherden Mia och ungdomsarbetsledaren Laura delar sina tankar kring skriftskolan kommer en av hjälpledarna förbi. Han rapporterar att någon klättrat på en brandstege och att en del städmedel blivit använda på ett något oändamålsenligt sätt – det yttersta tecknet på att det fortfarande finns livslust och företagsamhet i dagens ungdom.

Fejk-glädje undanbeds

Just nu går det överlag bra med tanke på ungdomsarbetet i Åbo svenska. I fjol hade de omkring 40 unga som ville bli hjälpisar. Det var nästan för många för att få det att gå ihop, och samtidigt – ett gott betyg.

Men vad beror det här på? Laura säger så här:

– Vi har kiva ungdomar som vill vara med. Det varierar också mycket från år till år, men nu har vi haft samma personer som velat vara med ganska länge.

Mia inflikar:

– Och så har vi jätteduktiga människor i ungdomsarbetet.

Hon framhåller hur viktigt det är att unga får känna sig sedda på riktigt, men betonar att fluktuationer i intresset för ungdomsverksamheten också beror mycket på hobbyer och kompisar.

Amanda Ahlgren, vuxenledare på lägret och aktiv ung-vuxen i församlingen, konstaterar att det är lättare att känna sig som en i gänget, att inte känna sig för gammal, då det också finns andra unga vuxna som är engagerade.

– Det känns också jättekiva att man blir sedd då man kommer in. Folk är glada över att man kommer, inte fejk-glada.

Snart slår klockan fritid och en närkamp i intensiv beachvolleyboll pågår nere vid vattnet. Hjälpledarna **Sylvi Savelius**, **Emmi Kanerva** och **Nella Nylund** följer matchen på avstånd.

Sylvi gick i skriba på finska men blev sen, något motvilligt, rekryterad till Åbos svenskas hjälpisweekend av en kompis.

– Jag blev tvingad dit av henne to be honest, men nu har jag kommit närmare de här människorna och det är kiva.

Emmi och Nella var på samma skribaläger i fjol och hade båda en bra upplevelse.

– Sen tänkte vi att vitsi det här är ju roligt, vi skulle ju kunna bli hjälpisar, säger Nella.

Vad var det som gjorde skribalägret till en bra upplevelse?

– Att jag fick möta nya människor, som Emmi och hennes vänner. Jag skulle säga att andan på lägret var jättebra. Det är nog människorna som gör det, säger Nella.

– Hjälpisarna var också jättekiva, och lekarna! Emmi, Nella och Sylvi delar frikostigt ut beröm.

– Jag tycker att vuxenledarna här på lägret gör

Skriban må ha förändrats de senaste decennierna, men beachvolleybolls ställning är fortfarande stark.

det jättebra. Alla vuxenledare är på något vis väldigt trygga människor, säger Sylvi.

Med stöd i sina egna erfarenheter från skribatiden ger de tre musketörerna också ett tips till de som lever i nutidens vuxenvärld.

– Jag tycker att vuxna människor borde låta sitt ”inner child” komma ut. Också vuxna borde chilla lite mer och leva som barn, ha rolig och sådär. De skulle inte behöva vara så seriösa, säger Nella.

Hon för medhåll av Emmi:

– Det finns ju familjeläger och allt möjligt. Det handlar bara om att våga vara sig själv, säger hon.

Nella fyller i:

– Bara gör saker som du älskade att göra när du var lite. Bara gör det, det är så easy!

Det sociala är helt uppenbart en stor del av skribaläger, men hur är det med tron då, finns det ett intresse bland de unga?

»Bara gör saker som du älskade att göra när du var liten. Bara gör det, det är så easy!«

Under lägrets första dag gjorde kyrkoherden Mia en liten gallupp. Hon frågade varför konfirmanderna vill gå i skriba och bad dem placera sig i rummet utgående från olika svarsalternativ.

Under det här första junilägret ville majoriteten gå i skriba för att de hört att det är kul, en lite mindre grupp hänvisade till att det är en tradition i familjen, en tredje grupp ville lära sig mer om kyrka och tro och en fjärde grupp hade mer eller mindre blivit uppmanade till det av vårdnadshavare. I vissa fall med mutor som motivation. Den sista gruppen var förhållandevis lite.

– De är nog ganska intresserade av tro, särskilt av etiska frågor, säger Mia.

Hon brukar också be konfirmanderna att bidra med ämnen som de vill diskutera under skriban. Bland årets frågor finns flera teologiska tankenötter som ”Vem skapade Gud” och ”Vilken är den viktigaste berättelsen i Bibeln”.

Tro och tradition

Utanför stugan där gänget huserar under veckan står **Hugo Jauhainen**. Han svarar så här på frågan om varför han går i skriba:

– Det hör till traditionerna. Sen kan man gifta sig i kyrkan, och man kan inte bli gudfar utan att ha gått i skriban.

Han beskriver skribalägret som jätteroligt, och nämner att han också lärt sig nya grejer, som hur olika förrättningar fungerar.

I matsalen ett stenkast bort sitter konfirmanden **Emil Eriksson** och kårar mellanmål. Anledningen till att han ville gå i skriba var för att få träffa vänner, och kanske få nya.

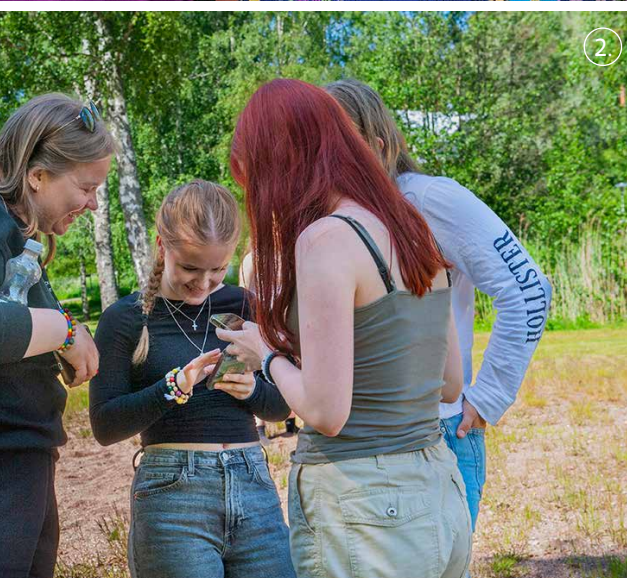
– Och sen tror jag ju på Gud. Jag har alltid gjort det.

Tro har inte varit ett särskilt starkt inslag under hans uppväxt. Han har snarare hittat sin tro själv, eller kanske har den bara funnits där som en slags bakgrundskraft.

– Den har bara kommit, säger han.

Lägret har hittills gett honom en bättre bild av vem Gud är, och han upplever att han lär sig mycket.

– Jag har fått veta mer om vad Gud på riktigt vill oss människor och vad vi ska göra. Till exempel att det inte går att leva ett liv fritt från synd.

1. Laura Kota-aho och Mia Bäck har en del läger i bagaget, men än har ingen av dem tröttnat.

2. Hjälpisarna Emmi Kanerva, Sylvi Savelius och Nella Nylund tycker att fler vuxna borde leka lite mer, det kanske rentav vore hälsosamt. Här i samspråk med Laura Kota-aho.

3. Emil Eriksson lägger värde på att få lära sig mer om Gud, och att få nya vänner.

Då mörka moln samlat sig över **Stefan Myrskog** och han funderade om livet var värt att leva utmanade han Gud: Jag ger dig en termin.

– Det var en on/off situation. När jag sträckte ut händerna och bad Gud om hjälp drog han upp mig ur träsket, säger han.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Mörkret kring Stefan skingrades

Under uppväxten fick Stefan Myrskogen barnatro och kristen fostran i en familj han beskriver som kärleksfull. Familjen var aktiv inom Kyrkans Ungdom och till hans uppväxt hörde elva sommarläger i Pieksämäki och Raudaskylä.

– I 15–16-årsåldern började jag allt mer falla bort från kristna sammanhang. När började studera i Vasa 1987 slutade jag vara med helt, för jag hittade inget kristet sammanhang. Jag var någon gång med i Studentmissionen, men det var som om världen sög upp mig.

Han stannade kvar i Vasa, där han jobbar på Academill med att utbilda slöjdlärare.

– Som så många andra gick jag i kyrkan på julbön för att söka stämning. Annars levde jag fullt ut i världen. Jag gifte mig, vi jobbade hårt, byggde hus och fick två barn.

Äktenskapet slutade i skilsmässa.

– För mig kom den som en blixtnad från en klar himmel. Jag hamnade på en mörk sida av livet och föll så att säga ner i träsket. Jag flyttade ut ur huset vi byggt och in i en hyresbostad. Jag hade mörka tankar och började nästan undra om det var någon vits att leva.

Men han hade ett frö inom sig, han blev påmind om sin barnatro.

– Jag har alltid haft en tro på att Gud finns, men han var aldrig verklig för mig. Jag beslöt

ge Gud en chans.

Han gick ner på knä och bad. Han utmanade Gud.

– Jag sa till Gud att nu får du din chans. Jag har varit totalt borta över 20 år men nu ger jag dig en termin. Jag ville faktiskt se att han finns och att han bryr sig. Därför ville jag att han skulle ta mig fullt ut så att jag kommer i funktion.

När Stefan bett sin bön tänkte han inte så mycket på saken. Några dagar senare såg han en affisch om en soppkväll i Missionskyrkan.

– Något inom mig sade att jag ska gå dit. Jag var totalt främmande för frikyrkorna och visste inget om dem. Men jag gick dit och steg in i okänd värld. Där fanns tre andra personer.

Eftersom han gett Gud vårterminen fortsatte han gå till olika kyrkor och församlingar. Gud ledde honom på nya vägar och till nya människor, många helt okända för honom. En gång sade en okänd man till honom: Stefan, du ska veta att du är jätteviktig och att Gud har användning för dig.

– Det som skedde var övernaturligt på ett sätt. Jag undrade många gånger hur det var möjligt.

Var är passionen?

I kyrkorna såg han trötta och försiktiga män. Från fotbolls- och ishockeykulturen var han van vid att flera tusen personer jublar över varje mål.

– Därfinnskraft, spänning och passion. Men jag såg inget av det i kyrkorna. Jag började känna nöd

»Jag fick mer än vad jag klarar av. Nästan.«

för männen och började be för dem. Trots att jag egentligen inte ville ha något med dem att göra.

En kvinna uppmanade honom att läsa Bibeln.

– Men när ska jag få tid till det? Jag kom på att ge den tid jag läst dagstidningen på morgonen åt Gud. Tiden blev bara längre och längre och ibland hoppade jag över morgonmålet för att hinna till jobbet. Morgonstunden blev allt viktigare för mig, för då stärktes min relation till Gud.

Fyra namn på filmremsa

En morgon fick han för sin inre syn se en gammaldags filmremsa. På den såg han fyra namn.

– Jag upplevde kallet att bilda en karagrupp med dem. Två av dem kände jag lite, men två var helt okända. Men jag ringde upp dem och de var med på noterna. När vi samlades första gången visste jag inte var vi skulle börja. Vad ska man prata om med män?

Gruppen växte och Stefan ledde den i sju-åtta år. Det kom män från olika sammanhang, församlingar och i olika åldrar, flera av dem upplevde att de inte passade in i någonstans.

– Det kunde vara upp till trettio karlar som kom. Många hade burit på tunga, mörka bördor i tiotals år, och nu fann de äntligen ett ställe att dela dem på. Många blev helade och befriade.

Nu är han tillbaka i Studentmissionen som förebedjare och fadergestalt.

– Ett tilltal ledde mig dit. Jag är över trettio år

äldre än ungdomarna där, men jag jobbar med ungdomar i den åldern och vet lite vad som rör sig i deras värld.

En av Stefans tankningsplatser är föreningen Ande och liv.

– Det är en brobyggande förening för människor från olika samfund som längtar efter mer av Jesus, ande och liv. Under konferenserna får den helige Ande utrymme och där finns en öppenhet för det profetiska. Konferenserna har betytt mycket för mig och jag brukar säga att jag tuggar på det jag fått där ända till jul.

Under nästa konferens i Karleby den 1–4 augusti kommer Stefan att vara på plats. Konferensen ordnas i samarbete med tre församlingar: lutherska, Word of Faith och metodisterna.

Fick mer än han klarade av

Stefan beskriver skillnaden mellan sin tro nu och den barnatro han hade tidigare så här:

– Som barn så hade jag en tro. Jag trodde på Gud. Men när jag kom tillbaka 2008 fick jag en levande tro och jag blev ledd av den helige Ande. Jag kunde börja använda de gåvor jag fick av honom. Jag vill inte bara sitta på en bänk. Jag fick mer än vad jag klarade av. Nästan.

Den helige Ande kände han inte till som barn.

– Jag hade ingen aning om vem han är. Jag ville konkret vara med om det som står i Bibeln då lärjungarna fylldes av den helige Ande under pingstdagen. Det fick jag. Gång på gång

har jag blivit fylld av den Helige Ande och blivit ledd till att vara i funktion, främst som förebedjare. Människor ringer och skickar mejl, jag har samtal, vi ber och jag ser helanden.

Det är många som tror på en gud och ibland går de i kyrkan. Men Stefan säger att det är något helt annat att vara ledd av den helige Ande och komma i funktion.

– Då blir det kristna livet mera meningsfullt och spännande. Då kan man få tilltal, kunskapens ord, bilder, syner och liknande.

För egen del upplever Stefan att han i bönesituationer ganska ofta får kunskapens ord.

– Det är som att få ett inre tilltal, till exempel ett ord, en bild eller en bibelvers.

En morgon sa Stefan att han är redo idag ifall Gud har någon nytta av honom. Det blev kväll och Stefan konstaterade att Gud inte behövde honom den dagen. Han gick ut med soporna.

– Då kom en man som hade svårt att andas och bad mig ringa efter ambulans. Medan vi väntade på ambulansen berättade jag att jag brukar be för folk. Jag fick be för mannen och han skakade som ett asplöv. Mannen sa att innan han gick ut bad Gud sända en kristen man som ber för honom för att se om Gud är verklig. Ambulansen kom och han fördes in i den. Jag gick hem och såg genom köksfönstret att han kom ut igen utan att ha blivit förd till sjukhuset.

När Gud reste Stefan Myrskog ur mörkret fick han en levande tro.

Våga göra misstag

Stefan upplever att Gud oftast jobbar med honom när han är nära Gud i bön, lovsång eller bibelläsning.

– Jag träffar många människor som längtar efter en levande tro. För att få det ska man ta Gud på allvar till hundratio procent och ge honom tid. Han är viktigast och ska vara på första plats i livet. Den helige Andes medverkan i vardagen är också en förutsättning, för han är vår hjälpare och livgivare.

Han har mött många läst massor med böcker och vet mycket, men de får det inte att fungera.

– Jag har inget riktigt bra svar på varför. Men jag tror på att vara ödmjuk inför Herren, våga vara svag och göra misstag. Du behöver inte vara perfekt. Våga öppna dig. Våga gråta.

Stefan Myrskog

Kommer från Nedervetil, bosatt i Vasa.

Jobbar som utbildare av lärare i slöjd vid Åbo Akademi.

Gift med Anne, har tre barn: Emelie 25 år, Tobias 23 och Axel 9. De två äldsta från ett tidigare äktenskap.

Aktiv i Vasa Missionskyrka

Avlägset släkt med teologen med samma namn.

Att arbeta för fred är ett komplext jobb anno 2024. Men om man dummar ner det lite kanske man kunde säga att principerna är ungefär desamma som i en parrelation – om man vill nå fred gäller det att lägga egot åt sidan, spela med öppna kort och försöka förstå den andra parten. **Minna Kukkonen-Karlander**, elev till Martti Ahtisaari, öppnar upp om arbetet för fred i en tid av polarisering.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

Vill du vinna – eller vill du ha fred?

Det är den 26 december 2004. Medan många familjer i Finland återjulsinka för tredje dagen i rad börjar bilder från Thailand, Indonesien och Malaysia rulla in. Ett jordskalv under Indiska oceanen har lett till att enorma flodvågor nu sveper in över flera länder i området. Över 200 000 människor dör. Ännu fler skadas.

Ett av de särskilt utsatta områdena är Aceh i Indonesien. Aceh har redan gått på knäna en längre tid. I nästan 30 år har Rörelsen för ett fritt Aceh (GAM) fört ett gerillakrig för regionens självständighet från Indonesien. Konflikten är djup och sårig och det har gjorts många medlingsförsök. Alla har misslyckats.

I ljuset av naturkatastrofen är parterna i konflikten beredda att försöka igen och en förfrågan om hjälp med fredsmedling går ut till den finska organisationen CMI – Martti Ahtisaari Peace Foundation.

– President Ahtisaari sa att det här får inte dra ut på tiden. Om han skulle vara med skulle det gå snabbt, säger Minna Kukkonen-Karlander.

Hon är i dag chef för det team på CMI som jobbar i Asien. Tidigare under sin karriär var hon rådgivare till president Ahtisaari.

Och det blev fred mellan Aceh och Indonesien, enligt Ahtisaaris tidtabell – det vill säga snabbt. I dag är Aceh en autonom region, och Minna Kukkonen-Karlander arbetade med uppföljningen av fredsavtalet.

Trots att det här bara är 20 år sedan säger hon att mycket har förändrats sedan dess.

– I den här processen var upplägget väldigt *old school*. Det var två parter som förhandlade med varandra, man tog fram ett fredsavtal och implementerade det. Det ser inte längre ut så.

Världen har blivit mer komplicerad

I dag är det svårt att ens veta exakt vilka som är parter i en konflikt. Stormaktspolitiken har förändrats och det politiska stödet är mer splittrat. FN och dess diplomater har inte samma aukto-

ritet i dag som för 20 år sedan. Världen har blivit mer komplicerad, och så också arbetet för fred.

Det här försvårar läget för den officiella diplomatin. Men där den officiella diplomatin utmanas kan andra organisationer, så som CMI, inleda en informell process.

– Det är viktigt att hålla kontakten då det finns en stor polarisering. Det ser vi, och det är också en del av Ahtisaaris arv. Man måste tala med varandra, säger Minna Kukkonen-Karlander.

»I Aceh och Namibia var Ahtisaari näst efter Gud.«

Det är svårt för henne att i detalj berätta om CMI:s arbete, för en stor del av deras jobb är att bygga förtroende och att skydda människor vars säkerhet kan hotas. Men deras projekt varierar. En del pågår i årtal, så som arbetet med att hjälpa Afrikanska unionen att bygga upp sin kapacitet för fredsmedling. Andra uppdrag hinner knappt inledas innan de avslutas.

– Det är oftast känsligast i början. En gång var jag med i en förhandling där vi med stor möda fått parterna att komma till mötet. Det första någon frågade var vilka de som var där representerade. Svaret var helt fel ur deras synvinkel, de blev jättesura och sa tack, vi sticker.

Hur ser arbetet för fred ut ute på verkstads-golvet, vad använder ni för metoder?

– Ofta är det så att parterna tänker att deras konflikt är väldigt speciell, att den är extremt svår. För att komma vidare kan vi ta upp exempel från andra processer. Hur har man gjort till exempel med Irland eller Åland vad gäller självstyrelse och självständighet?

Sällan tillämpas något av exemplen rakt av, det handlar snarare om att se en liten öppning.

– Man är ofta så fast i "vi har lidit" och "vi har blivit isolerade". För att praktiskt komma vidare måste man få dem att tänka på andra sätt och för-

stå den andra parten lite mer. Att man kan träffas och diskutera fast man är oense, det är alltid en början. Att någon vill fortsätta diskussionerna, det är en framgång.

Från att boka hotell till att jämna spelplanen

CMI samarbetar med internationella, regionala och lokala organisationer. De flesta uppdrag som de tar sig an börjar med en förfrågan till dem. Deras första steg är att utreda om de är rätt organisation för jobbet, om de har resurser och kunskap, och om det finns möjlighet till dialog.

– Det är viktigt att det inte blir en tävlan om forum, att någon försöker föra en annan process fastän det redan finns en officiell process.

Mycket av jobbet handlar också om att skapa praktiska förutsättningar för dialog: att komma överens om en plats, ordna flygbiljetter och hotell. Att ordna med visum och middagar. Mötena kan ta plats var som helst i världen, beroende på vad som är enklast med tanke på hur delegationerna ser ut och vad som är politiskt möjligt.

Till det mer teoretiska hör att vägleda och jämna spelplanen, för parterna själva har inte alltid koll på hur en fredsprocess går till. Och om de inblandade inte är jämnstarka kan en part diktera villkoren, något som sällan leder till en överenskommelse som håller.

För att kunna göra allt det här krävs förtroende. – Utan det har man ingenting. Det finns såklart ofta en orsak till att vi blir ombudade att hjälpa till. Men bara det att vi är en självständig aktör är väldigt svårt att förstå i vissa kulturer.

Framgångarna i arbetet är sällan är uppenbara. Att förhandlingar fortsätter, det är en liten seger. Men konflikter som slutar i ett fredsavtal som håller, så som i Aceh, är tyvärr sällsynta i dag.

– Man måste se framsteg i det lilla, för det är jättesvårt för oss att säga "Det här gjorde CMI bra". Vi stöder, men vi gör det oftast under radarn. Om parterna lyckas är det deras framgång. Om processen misslyckas tar vi på oss skulden. Det kan sänka tröskeln till att våga försöka, säger Kukkonen-Karlander.

CMI – Martti Ahtisaari Peace Foundation

Är en oberoende finsk organisation som arbetar för att förebygga och lösa konflikter genom dialog och medling.

Grundades år 2000 av presidenten, medlaren och vinnaren av Nobels fredspris, Martti Ahtisaari.

Finansieras av EU, Finland, Sverige, Irland, och flera andra europeiska länder.

Också privata donationer bidrar till verksamheten. I december 2022 öppnades en fredsfond. Kommunikationen kring och bidragen till fredsfonden aktiverades och intensifierades i samband med Martti Ahtisaaris bortgång, för att hedra hans minne.

Fredsfonden är ett steg i ledet till att bli mer oberoende av länders bidrag och politisk fluktuation.

Minna Kukkonen-Karlander jobbar i dag i en chefsposition på CMI:s Asien-team. Tidigare i sin karriär var hon rådgivare till Martti Ahtisaari.

Och krig löser faktiskt aldrig en konflikt. Ja, krig påverkar maktbalansen. Men i något skede måste parterna i konflikten förhandla för att komma vidare. Frågan är hur mycket man är villig att offra, hur lång vägen till förhandlingsbordet blir.

Ahtisaari bidrog under sin tid till fredsavtal bland annat i Namibia, Kosovo och Aceh. Ännu i dag betyder hans insatser mycket för länderna.

– I Kosovo är det i och för sig rätt rörigt i dag. Men då man åkte till Aceh, och också till Namibia, var Ahtisaari näst efter Gud. Det handlade inte om någon personkult, utan bara om hur stort det han gjorde var.

Någonstans där hittar Kukkonen-Karlander del av sin kraft, i sina erfarenheter av att ha jobbat så nära Ahtisaari. Hon beskriver honom som en människa som alltid såg möjligheter och vägar framåt, och han var praktiskt lagd. En pragmatiker som kunde fråga: "Vill ni vinna eller vill ni ha fred?"

Vad är det viktigaste du tagit med dig från de år du jobbade nära Ahtisaari?

– Den optimism som han var kapabel till, och att han hade en så stark tro på jämlikhet. Alla var hans likar.

Hans sätt att förhålla sig till andra människor skapade förtroende. Enligt Kukkonen-Karlander var det aldrig ett spel för honom, det var genuint. Han betonade ofta den nordiska modellen, att alla ska ges likadana möjligheter från barndomen.

– För sista och slutligen handlar mycket om inkludering. Målet är att det till sist ska bli bra för folket, inte bara för eliten. Rätt ska vara rätt och man får inte buga för mycket, utan man måste vara starkt förankrad i sin egen värdegrund, säger hon.

Sista gången som Kukkonen-Karlander träffade Ahtisaari tackade han för att det varit så fint att jobba ihop. För att han fått jobba med så många fina människor.

– Man tänker kanske att en FN-medlare är någon med ett väldigt högt ego. Det var inte alls han. I stället sa han: "Big egos aside." Man såg då man reste med honom, runtom i världen, att folk uppskattade honom som människa. Inte som president eller FN-medlare.

Är personligheten alltså en stor del av att jobba med fredsmedling?

– Absolut. Och också av vilka orsaker man är med. Varför man gör det man gör. Vi jobbar aldrig för oss själva, utan för parterna i konflikten.

– Man måste också vara lite driven och optimistisk. För det är inte som att arbetet någon sin tar slut.

Finns det någon särskild stund i din karriär då du känt dig riktigt uppgiven?

– Det är många gånger som jag känt mig uppgiven. Då vi jobbat jättemycket för ett möte och alla reser sig och går ut. Eller då man märker att alla inte är ärliga med varför de är där, att det finns personliga agendor bakom.

– Och också då man försökt hålla en process väldigt diskret för att skydda folks säkerhet, och sen är det andra som läcker ut något. Då blir situationen ganska svår för CMI. Vi kan ha getts ett förtroende som någon annan sedan undergräver, antingen med vilje eller i misstag, men det är fortfarande vårt ansvar att inte utsätta andra för fara.

Forts. på följande sida. ►

Hur ofta är du oroad för din egen säkerhet?

– CMI försöker så klart undvika att personalen ska hamna i farliga situationer och just nu reser jag ganska sällan. Det fanns en tid då jag reste jättemycket och jag har såklart varit i konfliktländer. Men jag har inte själv varit i situationer där det skulle ha funnits ett direkt hot mot min säkerhet. Någon enstaka gång kanske lite, men det är helt okej.

– Det är inget i jämförelse med kollegorna som jobbar i Sydsudan eller Gaza. Då kriget började hade jag en kollega där.

Vad har ni arbetat för där?

– Vi har jobbat med en intern vision för Palestina. Tillsammans med vår lokala partner har vi försökt skapa dialog om hur den framtida visionen för Palestina kan se ut, för det råder ingen stor enighet där heller.

Den här splittringen hindrar en demokratisk utveckling i Palestina. Den hindrar också deltagande i ansträngningarna för att lösa konflikten mellan Israel och Palestina. Därför arbetar CMI och deras lokala partner med att involvera kvinnor och unga i samtal. Grupper som annars lätt blir åsidosatta.

– Jag hoppas att det jobb som blivit gjort kan fortsätta i framtiden, men nu är det så klart väldigt mycket svårare att arbeta där. Dessutom handlar mycket sist och slutligen om stormaktspolitik. Den kan vi inte rå över.

I dag präglas världen av krig och polarisering på många håll. Vad kan vi, vanliga människor, göra för att främja fred?

– Vi kan fortsätta diskutera fred och möjligheter till fred, både i vårt samhälle och globalt.

– I Europa är vi nu väldigt fokuserade på Ukraina, med all rätt. Men det finns länder som inte ser på konflikten med samma ögon som vi. Om vi vill att de ska förstå oss måste vi också försöka förstå dem. För att skapa fred måste vi behålla våra relationer.

Just nu deltar CMI i internationella diskussioner om hur fredsprocessen i Ukraina skulle kunna se ut. Den dag Ukraina väljer att inleda den processen behöver det finnas något att utgå från.

– Därför behöver man på förhand fundera på vad som behöver beaktas i en fredsprocess. Det måste finnas en framtidstro. Det tror jag, och det tror min organisation.

– Just nu ser det inte jätteroligt ut i världen överlag, men det kommer kanske en tid då det går, då tiden är mogen.

11-14.7.2024

Varmt välkommen till Larsmo sommarmöte! Mötets tema är hämtat ur helgens Psaltarsalm: "Herren är konung! Därför må jorden fröjda sig och alla havsländer glädja sig." (Ps. 97:1)

Plock ur programmet:

Torsdag 11.7: Andakt och bön inför sommarmötet kl. 20
Fredag 12.7: Mötestillfällen från kl. 14, ungdomsmöte kl. 22
Lördag 13.7: Mötestillfällen från kl. 10, barnsångstund kl. 15, sängafton kl. 20.30, ungdomsmöte kl. 22.30
Söndag 14.7: Mötestillfällen från kl. 10, högmässa kl. 14, avslutningsmöte kl. 18.

Mötestillfällena ordnas i ett stortält invid Larsmo kyrka.

Mötestillfällena radieras och sänds direkt via Radio LFF (98,0 MHz), Youtube, Larsmo När-TV och Iff.fi. Närmare program och information på Iff.fi.

Arrangörer: Risöhall bönehusförening, Näs fridsförening och Larsmo församling.

Välkommen i Jesu namn!

ANDE OCH LIV

Sommarkonferens i Karleby 1-4.8.2024

Plats: **Word of Faiths utrymmen, Kyrklundsgatan 17**
Talare: **John Derneborg** och **Martin Reén** från Sverige,
Anki Sandvik, Finland. Lovsång: **Andreas Forsberg** med team

TORS DAG 1.8 19.00 Bön	13.00 Möte Martin Reén
FREDAG 2.8 10.00 Undervisning Anki Sandvik 13.00 Bön i smågrupper 15.30 Parallellprogram (MR, JD, kreativ workshop)	15.30 Parallellprogram (MR, bön, kreativ workshop) 19.00 Möte John Derneborg, OBS! Kyrkbackens församlingshem, Kronobyvägen 3
19.00 Möte Martin Reén	SÖNDAG 4.8 10.00 Möte med nattvard Per Stenberg, John Derneborg
LÖRDAG 3.8 10.00 Möte John Derneborg	12.30 Avslutningsmöte Martin Reén

Anmälan senast 24.7. till Benita Fors 0400-569656 om du önskar äta.
Mer info: andeochliv.org, Facebook. **Välkommen!**

FRÅN DOMKAPITLET

Förordanden

Pastor **Tuomo Komulainen** förordnas fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i Pedersöre församling på viss tid 1.7.2024-30.6.2025.

Pastor **Camilla Svevar** förordnas som församlingspastor i Vasa svenska församling från 1.7.2024 tills vidare.

Pastor **Jean Banyanga** förordnas som församlingspastor på viss tid 1.9-31.12.2024 i Karris-Pojo svenska församling.

Val av prästassessor

Domkapitlet beslutar att val av prästassessor för perioden

1.10.2024-30.9.2027 förrättas i stiftets prostier onsdagen 11.9.2024 klockan 13.00. Kontraktsprostarna sänder kallelse till valmötet. Stiftets präster och i tjänstvarande lektorer har rösträtt.

Miljödiplom, Raseborgs kyrkliga samfällighet

Raseborgs kyrkliga samfällighet anholder om kyrkans miljödiplom för andra gången. Samfällighetens arbete har auditerats och domkapitlet har förordnat att samfälligheten beviljas diplom. Kyrkostyrelsen beslutar om diplomaten beviljas.

LIV I JESUS

VÄLKOMMEN PÅ MISSIONSFEST 9-11.8!

Mötesplats: Kronoby kyrka

Barn- och ungdomsprogram: se www.slef.fi.

Övrigt: Kaffe- och matservering. Festen strömmas på SLEF:s YouTube-kanal. Högmässan sänds i Radio Vega 11.8 kl 13.

Arrangörer: Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF) och Kronoby församling.

FREDAG 9.8

14.30 Välkomstmöte. Mats Holmgård, hälsningar, musik.

16.00 Bibelstudium I, Magnus Dahlbacka. Missionssträngbandet.

18.00 Bönestund i fh.

19.00 Missionskväll. Kristian Sjöbacka, Rut Åbacka. Festens barnkör, V&V Asplund.

21.00 Lekfull fotbollsturnering på Centralplan.

LÖRDAG 10.8

9.30 Bibelstudium II. Magnus Dahlbacka. 11.00 Sångsamling, Sionsharpan 150 år, Göran Stenlund.

13-16 Valbart: Möte i Dahlbackas bönehus eller Hospitalkyrkan.

16.00 Missionssamling.

19.00 Missionskväll. Valsignelse av Petra Gripenberg och Rut Åbacka, Ingvar Dahlbacka. Torsten Sandell. Cypern 24- och Safari 24-resenärerna. Evangelivox, Emilia & David Lövsund, Efos lystrings-sånger.

SÖNDAG 11.8

10.00 Högmässa. Tomas Klemets, Niklas Wallis, Hannes Uunila. Kronoby församlings sångensemble.

13.00 Missionsfest. Ingvar Dahlbacka, barnprogram. Karasträngbandet, Ungdomskören Evangelicum.

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

STRÄNG INSTRU- MENT	↓	GAV DUNKLA SVAR	ÄR HOPP PÅ TOPP?	↓	INTE "ÖVERENS BEGÄRA	↓	FARTYG SOM FÖRLISTE	KRYDDA ELLER NYCK	↗
➡								PÅ BIL FRÅN PERU	
HETTIT 2 Sam 11:6					PUSTA				
"DÄR ÄR GUDS..." Joh 1:29					FÖDRAL FÖR PILAR FINNA				
			VÄSTERN FILM FRÅN 1953 SPILLRA					BMA 2024	
➡ MJUK AVLÅNGT BRÖD				INTERN	INDIUM DROTT- NING- RIKE 1 Kung 10:1			SKREV PSALM NA 581 PSALM BOKEN	
KVIDD FOTBOLLS KLUBB I GÖTEBORGS							↓		MYTOLO- GISKT NATURVÄ- SEN FÖR IROKESER
	GREKISK FOTBOLLS SPELARE	SUPPO- NERA				GENLJUD INITIAL- FÖRKORT- NING			
		KNATTAR							
		KUNGS- FISK	SAMLING MEDAR- BETARE		VÄRDE- PAPPER FRAMÅT- ANDA				
				RÖDA KORSET	H... OCH SAFFRAN, KALMUS OCH KANEL Höga V. 4:14		BUSKE PYTTE- LITEN		
TAKT- MÄTARE								UTSLAGS- PLATS I GOLF	
DÄR ÄR BAGDAD HUVUDSTAD FLICK- NAMN				22/10 SNATT					
		MÄRR	GRISNOS KRYPTON						FÖR- STÖRINGS GLAS
		LEVIT Neh 9:5 BALT							
				IFALL		KILO- GRAM		FRID	
	TÄV- LING		DIFFUS						
	EJ VILD				SLYNGL				

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Gunilla Manser**, Borgå, **Birgitta Tallbäck**, Nykarleby och **Ulrika Backman**, Nummela.

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 2 augusti 2024 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet ”Julikrysset”. **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangelieföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

.....

	DAVIDS SON 2 Jan 13	A ↓	HOG VAM VÄNSTER HÄNT Dom 13	TIGGARS LÄ 10-12	H H	SCOFFOP SÖL SÖL FÄLTER MÄN 10-12	KONTA	F F	ARRETS PLATS FÖR EN DMG	GREKISK BOKSVIN	J	FLORIAN MÄL	STAD ÄSTER- NORR FLÅK	V	
		→	B	E	L	A	G	E	N	↓	10E- LIGEN	O	F	T	A
			S	H	A	L	O	M	P	E	T	R	U	A	
			P	A	U	S	M	O	N	A			A	U	R
			E	L	D	A	O	T	S	↓	B	K	S	T	R
			BRÄSSA	Ö	SNÄLL KVÄLVE	R	A	R	GITTA	V	A	N	O	R	T
			A	M	B	O	R	I	D	A		E	S	A	U
			TALAR STOL HJELM	DANIEL MUNDO LADDA KYLÄ	FÖRÄLT FÖR PERSON	R	A	D	E	R		S	T	U	M
			V	I	S	R	A	N	D	E	R	A	D	K	O
			PIUZZON CHLÉN	↓	APPLI- KATION JÄNKAB	A	B								
			C	H	A	P	E	R	E						
			C	A	M	P	E	R	E						
			N	E	J	U	S	T	E						
			G	R	O	S	K	A	R	P	R	E	S	T	E
			H	O	I	J	E	R	K	A					
			K	Y	R	K	A								
			K	O	R	L	A	S	I	A	T				
			I	N	T	E	R	P	R	E	T				

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskar hyra lägenhet i Brändö, Vasa. Minst 3 sovrum. 0503226011

Sökes trea på Drumsö. Ensamstående mamma med 2 barn söker större bostad. Max hyra 1250€. 044-5150878/Juanita

Skötsam & rökfri magisterstuderande söker lägenhet i Helsingfors centrum/Tölö/Vallgård/Berg-häll. Gärna tvåa / stor etta. Fr.o.m. hösten, flexibel med inflyttningsdatum!

0409682005

Skötsam, rökfri studerande söker etta i Helsingfors, med goda förbindelser till Campus Vik. Tel.nr 040 2192537 /Lovisa

Önskas hyra Blivande Arcada studerande från Karleby önskar hyra en etta fr.o.m. augusti i Helsingfors, gärna i närområdet av Arabiastranden. Tel:045-884 2204/Emma latjaemma@gmail.com

Farmaceut studerande önskar hyra en etta med kök i Åbo fr.o.m. augusti. Tel: 0458677316

Aalto studerande från Österbotten önskar hyra en etta i Otnäs/ Esbo området från augusti. Rökfri och skötsam. Jonathan Mäkelä Tel: 0401614354 jonathan.makela@multi.fi

Aktiv pensionär söker rymlig bostad 2-4 rum i huvudstadsregionen nu fr.o.m juli/augusti Tel: 041 4696255

Skötsam och rökfri bildkonststuderande kvinna önskar hyra etta eller tvåa i centrala Jakobstad från augusti 2024. Tel. 0405934800/Minna

Par söker trea eller 60+ m2 tvåa i Tölö, Gräsviken eller närområden. tel: 0400 249 698

Hönsamma söker studie-bostad i ÅBO för sin dotters räkning. tel: 0442103825

Jag är en 23-årig juridik- och litteraturstuderande och önskar hyra en liten lägenhet/rum i centrala Helsingfors fr.o.m. 1.8.2024. Jag är skötsam, röker inte och har inga husdjur. Tel: 044-9758457/Linnéa Gyllenberg

Önskas hyra 1:a eller 2:a i Åbo från augusti. Gärna nära ÅA. Historiestuderande, 20 år. Röker eller snusar ej. Mail: andreasloo75@gmail.com Tel: 0451485060

Skötsam, rökfri kvinnlig musikstuderande (klassisk sång) önskar hyra en etta i Helsingfors från 1.8 eller 1.9, gärna nära Arabiastranden, men allt beaktas. Vänligen kontakta Astri Liavåg, 044-3342862

Skötsam, rökfri, kvinnlig studerande önskar hyra etta centralt i Åbo. Emma, tel. 045-1424905

UTHYRES

Etta i borte Tölö, 30 m2, kokvrå, hyra 750 €/mån Tel. 0503035855 /Kristina

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej service-boende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15.

Tvåa (43,5m2) i Hagalund, Esbo. Lugnt område med bra förbindelser. 830€/mån + vatten. 040-5691131, hannalindquist1@gmail.com

Stort rum i vacker lägenhet i södra Helsingfors. Delat badrum, kök, vardagsrum. Fr 1.8. SMS 0407680360

Vackert belägen, möblerad trea med stor & trivsamt balkong i Hagalund. 1 km till Otnäs, 5 min till metron Hy-r:1250 tel:0405045131

Etta med litet kök på Munkholmen i Hfors. Nära Brunnsparken. Bra förbindelser. 31,5m2. Gott skick. Rök- och djurfritt. Hyra 850€/mån + vattenavg. 25€. Ledig 1.8. hans_rautio@hotmail.com

Etta på 28m2 i Åbo, Sirkka-lagatan, inglasad balkong. Hyra 560€/mån+vatten. Tel: 0503449348/Cathrine

Uthyes välplanerad tvåa i centrum av Åbo. Lämplig för två studerande. Promenadavstånd till studieinrättningarna. Hyra 400 euro/person/mån. Vatten och el ingår. Ledig från början av augusti. Tel. 0500368456.

Fredriksg. 31, Hfors: 1r (sov-loft) + kokvrå (spis med ugn, kylskåp med frysack, mikrovågsugn) + wc/br (dusch, tvättmaskin, torkställning). Totalt 21 m2. Lugnt läge (våning 3, innergård). Uthyes från 1.8. (för minst 11 månader, gärna för längre tid). Två månaders garantisumma. Hyra 740 €/mån. E-post: 4forss@kolumbus.fi. Telefon: 0400 498 497/Mikael.

Etta 28m2 med fransk balkong fr.o.m. 1.9 på Hagåkersgatan i Nummis Åbo. Hyra 500€ + vatten/el. Rökfri, inga husdjur, Hyresgaranti. Tel. 0445333480

1 r+kv, sov balkong ovanpå, badrum o WC, 29 m2 i Tölö, H:fors. Hyra 700 €+vatten 25 €. Ledig fr. 1.8. Ring 040-5757581

1r + kokvrå + inglasad balkong, 22,5 m2 på Gertrudsgatan i Åbo. Hyra 520 e/mån + vatten (enl. konsumtion) och el. Vid intresse sms till 0504008231.

Rymlig tvåa 60,5m2, kök + alkov centralt i Tölö. Hyra 1100€. Tel: 044-0588880

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

VÅRA KOMMANDE RESOR:

13. – 17.9. Raatevägen och Sallafronten
12. – 16.12. Skidskytte världscup i Hochfilzen
27.2. – 4.3. Vasaloppet, några platser kvar
12. – 17.3. Skidskytte världscup i Pokljuka

ANMÄLNINGAR OCH YTTRELLIGARE INFORMATION:

myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi
www.kokkolanmatkatoimisto.fi

Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300,

LEDIGA TJÄNSTER

BORGÅ SVENSKA
DOMKYRKOFÖRSAMLING

Borgå svenska domkyrkoförsamling lediganslår en tjänst som A-KANTOR

Ansökan sker elektroniskt via KirkkoRekry senast 23.8.2024 kl. 15. Närmare information och länk till ansökningsblanketterna finns: www.domkyrkan.fi

Kronoby församling ledigförklarar en tjänst som Ungdomsarbetsledare, 50%

samt en

Projektanställning inom ungdomsarbetet, 50%

att sökas innan den 31.7.

Mera information hittas på församlingens hemsida: www.kronobyforsamling.fi/nyheter

KRONOBY FÖRSAMLING
KRUUNUPYYN SEURAKUNTA

Barn- och ungdomsteamet i

NYKARLEBY FÖRSAMLING söker en medarbetare, med 60-80 % anställning ett år framåt.

Vi är ett glatt och kreativt gäng som håller i församlingens verksamhet bland barn och unga, från 7 år uppåt. Vi möter de unga i skolan, i klubbar, på läger, i gudstjänsten. Om du tycker om att sjunga och musicera får du ett särskilt ansvar för den biten.

Ring upp så får du veta mera!

Kaplan Helena Smeds, med ansvar för barn- och familjearbetet, tel. 040 8687046

Finska Missionssällskapet rf.

kallar medlemmarna till årsmöte (fysiskt möte) lördagen 24.8.2024.

Plats: Scandic Marina Congress Center, Skatuddskajen 6, 00160 Helsingfors

Årsmötesseminariet "Tro, hopp och kärlek" ordnas kl. 10.00-12.30 tillsammans med Missionssällskapets internationella samarbetspartner.

Årsmötet börjar kl. 13.30.

På årsmötet behandlas stadgeenliga ärenden.

Finska Missionssällskapets styrelse 26.6.2024

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMÁS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Samkönad vigsel

Andra förhållanden råder idag

I senaste Kyrkpressen berörde flera insändare samkönade äktenskap. Det är så mycket tolkningar och prestige i debatten att man blir helt matt av allt klankande. Jag vill här få utrymme att lufta mina tankar.

Förhållandena som rådde när bibeln skrevs är ju helt andra än livet på jorden idag. Vi offerar varken brännoffer, spisoffer eller tackoffer. Nej, det behöver vi inte. Vi har inte kopparaltaren att bedja vid, dagens moderna samhälle behöver inte sådana pjäser.

Paulus säger att störst är kärleken, i dessa insändare som jag utgår ifrån fanns det ingen tillstymmelse till kärlek, utan motsatsen. Kyrkpressen i övrigt andas mycket kärlek, tack för det.

Vi far i dag runt i bilar och tar av oss skorna när vi kliver in. På Bibelns tid gick man från by till by. Steg man in i ett hus blev man välkommen med att få fötterna tvättade.

Gnuggade man ur ett veteax på helgdagen var det straffbart. Vem helgar vilodagen nu för tiden? Det är tyst om det. Men råkar två män eller två kvinnor älska varandra blir det ett herrans liv.

Dessa negativa insändare som saknar kärlek, bidrar ock-

”Det är kärleken till Gud och till våra medmänniskor som vi skall ha till rättesnöre i våra liv.”

så till splittring och i slutändan till avståndstagande till hela kyrkan. Man behöver inte vara jurist för att förstå varför folk lämnar kyrkan.

Kyrkans lag är skriven av gubbar som inte kunde ana hur världen ser ut i dag.

Med det vill jag ha sagt att vi måste sluta bråka om detaljer för det är som jag här påvisar mycket som vi gått ifrån sen Bibelns tid. Låt kärleken få utrymme, Gud har skapat oss, vi är alla unika vare sej om vi föredrar damer eller herrar att leva ihop med.

Kärleken är störst! Det är kärleken till Gud och till våra medmänniskor som vi skall ha till rättesnöre i våra liv.

Det andas kärlek.

ROGER FAGERHOLM

Åland

Respons

Om Ingermanlands kyrka

Kyrkpressensredaktör för opinion och samhälle, Jan-Erik Andelin, skriver i KP 10/24 en lång artikel, där han behandlar den ingermanländska lutherska kyrkan (IK). Som tidigare volontär inom nämnda kyrka och numera aktiv inom vänförklaringsarbetet blev jag mycket besviken och upprörd över tidningsartikeln. Kyrkan beskrivs på ett sätt som jag inte alls känner igen. Troheten mot Guds ord, och därmed äkta omsorg om medmänskornas välbefinnande, stämmer nog. Men sättet att insinuera kyrkopolitik och till och med kopplingar mellan kyrkan och Putins politik är mycket fräckt! IK är och har alltid varit politiskt neutral.

Samvetsfrågan uppstår: Ska jag fortsätta att understöda en kyrka, vars språkrör Kyrkpressen sprider dylik propaganda?

Det blir allt mer uppenbart att de ledande inom vår evangelisk-lutherska kyrka förespråkar endast en linje, en som inte prioriterar det som Bibeln lär, utan som utgår från allmänmänskliga och humanistiska värderingar. Detta på grund av att ordet ”kärlek” - som i den grekiska grundtexten i NT förekommer i tre olika former - har degraderats till enbart dess mellanmänskliga former. Man glömmer bort att kärleken till Gud gör att den troende vill hålla Hans bud.

Det är sorgligt om tryck-

et från opinionen i samhället får gå före trohet mot den Gud som välsignat vårt land och gett oss välstånd i flera generationer. Enligt Andra Moseboken 20:5 ska Gud straffa i tre till fyra släktled, om man överger honom, men välsignar tusentals, där man fruktar (=högtar) honom och följer Hans bud (fritt återgivet). Finlands folk vände sig till Gud och bad om hjälp under kriget. Vi får ännu njuta av den välsignelse som följde.

Gud bevarar oss från beslut som går mot Ordet och således tvingar honom att låta konsekvenserna som han beskriver i ordet jag citerade ovan drabba oss.

MARTINA BRÄNNBACKA, Pedersöre

Kyrkpressen är inte den evangelisk-lutherska kyrkans språkrör. KP ges ut av ett fristående aktiebolag på allmänna journalistiska grunder. Merparten av stiftets församlingar bedömer att vår journalistik är angelägen och prenumererar därför på KP till sina medlemmar.

Utöver citerade röster i artikeln har vi talat med anonyma källor som anser att relationen mellan Ingermanlands kyrka och den ryska regimen inte är oproblematiske.

JAN-ERIK ANDELIN

redaktör för opinion och samhälle

Konflikt

Israels roll

Hamas-ledaren Yahya Sinwar tror att: ”vi har Israel där vi vill”, med det räcker inte till. Läget är aldrig som det ser ut att vara. Israel utgår med segern till slut!

Gud har utvalt Israel framför andra folk på jorden, så det gäller att grundligt börja läsa bibelorden. Det borde FN. Hamas och muslimer förstå - Guds eget folk rör inte vanliga människor på.

Gud kommer själv att strida för de sina, och alla motståndare får lida pina, tills Guds seger är fullständig och Israel går fritt, att tillsammans med Jesus bli världshärskare.

”De som litar på Herren är som Sions berg, det rubbas inte det står fast för evigt. Liksom bergen omger Jerusalem, så omger Herren sitt folk nu och för evigt. De gudlösas spira får inte sträckas över de rättfärdigas land.” (Psalm 125)

”Ty du är ett folk som är helgat åt Herren, din Gud. Dig har Herren, din Gud, utvalt att vara hans dyrbara egendom framför alla andra folk på jorden.” (Mosebok 7: 6)

HÅKAN STRENG, Jakobstad

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fr 12.7 Katarina Gäddnäs *

Må 15.7 Heidi Juslin-Sandin

Ti 16.7 Heidi Juslin-Sandin

On 17.7 Heidi Juslin-Sandin

To 18.7 Ingemar Johansson *

Fr 19.7 Katarina Gäddnäs *

Må 22.7 Philip Hällund *

Ti 23.7 Philip Hällund *

On 24.7 Bianca Ortiz-Holmberg

To 25.7 Ingemar Johansson *

Fr 26.7 Ingemar Johansson *

Må 29.7 Philip Hällund *

Ti 30.7 Philip Hällund *

On 31.7 Monica Slotte

To 1.8 Sanna Ek

Fr 2.8 Sanna Ek

Må 5.8 Hans Växby *

Ti 6.8 Yvonne Terlinden *

On 7.8 Jan-Erik Lindqvist *

To 8.8 Johanna Evenson *

Fr 9.8 Jan Edström *

Må 12.8 Andreas Salminen *

Ti 13.8 Karl Granberg *

On 14.8 Sarah Tiainen *

To 15.8 Sarah Tiainen *

Aftonandakt kl. 19.15

Fr 12.7 Susanna Lönnqvist

Lö 13.7 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Sö 14.7 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Må 15.7 Erik Vikström *

Ti 16.7 Erik Vikström *

On 17.7 Erik Vikström *

To 18.7 Erik Vikström *

Fr 19.7 Susanna Lönnqvist

Lö 20.7 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Sö 21.7 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Må 22.7 Gustav Björkstrand

Ti 23.7 Gustav Björkstrand

On 24.7 Gustav Björkstrand

To 25.7 Gustav Björkstrand

Fr 26.7 Gustav Björkstrand

Lö 27.7 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Sö 28.7 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Må 29.7 Maria Repo-Rostedt

Ti 30.7 Maria Repo-Rostedt

On 31.7 Maria Repo-Rostedt

To 1.8 Maria Repo-Rostedt

Fr 2.8 Maria Repo-Rostedt

Lö 3.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Sö 4.8 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Må 5.8 Kristian Vuoristo

Ti 6.8 Kristian Vuoristo

On 7.8 Kenneth Grönroos

To 8.8 Kenneth Grönroos

Fr 9.8 Kenneth Grönroos

Lö 10.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Sö 11.8 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Må 12.8 Gustav Björkstrand

Ti 13.8 Gustav Björkstrand

On 14.8 Gustav Björkstrand

To 15.8 Gustav Björkstrand

*Repris

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 14.7 Gudstjänst med Vanda svenska församling. Predikant och liturg: Eva Ahl-Waris. Kantor: Anders Ekberg. Inspelat 19.6.

Söndag 21.7 Festsömmässa från Laestadianernas fridsföreningars förbunds sammarmöte i Larsmo. Predikant: Markus Ventin. Liturg: Max-Olav Lassila. Organist och kantor: Hans Wiklund. Inspelat 14.7.

Söndag 28.7 Gudstjänst från Franciskusfesten på Kökar. Predikant: Charles Telly.

Söndag 4.8 Gudstjänst från Kyrkans Ungdoms sommarläger i Nykarleby.

Söndag 11.8 Högmässa från Svenska lutherska evangeliföreningens missionsfest i Kronoby. Predikant: Tomas Klemets.

Sagalunds museum på Kimitoön

Välkomnar grupper, enskilda och familjer.

Program för barn, trädgård, guidning, utställningar mm.

Lunchcafé och museibod.

Se mer på : www.sagalund.fi

De återförenas på Nötö

För 25 år fick skådespelaren **Riko Eklundh** en idé om göra en sommarkonsert i Nötö kyrka i Nagu skärgård. Idén förverkligades och konserten blev en succé. I år firar Sommarsång jubileum med två konserter.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Vi tar det från början. Riko Eklundh spelade huvudrollen i föreställningen *"Topelius!"* på Svenska Teatern åren 1998-1999.

– Jag ville att den fina musiken i föreställningen skulle få leva längre. **Birthe Wingren** och **Sören Lillkung**, med flera, var med i uppsättningen. De kunde komma och konserten på Nötö blev av.

En annan orsak till konserten var att Riko Eklundh ville utnyttja de många kapellen och kyrkorna i skärgården.

– De stod ofta ganska tomma. Nötö kyrka byggdes 1756 och är otroligt vackert. Det är glädjande att kapellen och kyrkorna används mera nu för tiden.

Har det varit samma uppsättningartister varje år?

– Nej, det har varierat. Också konsertlokalerna har varierat, men Nötö har varit med alla år. Vissa år har det bara varit jag och en pianist. Men i år kunde alla ursprungsartister komma, alltså Birthe Wingren, Sören Lillkung och Henrik Wikström. Det gläder mig.

Vilka sånger brukar ni sjunga?

– Jag har en ganska bred smak. Men just i år kommer vi att gå tillbaka till starten med Topelius texter, med många olika kompositörer. Vi brukar alltid sjunga *Den blomstertid nu kommer* som allsång och sedan ifjol är Nötövalsens med på repertoaren. Under någon av allsångerna brukar vi samla in kollekt för det kapell eller den kyrka vi uppträder i, eller för något annat lämpligt ändamål.

Har du något särskilt minne från åren?

– Vi har oftast haft tur med vädret, men jag kommer speciellt ihåg en gång när det ösregnade och var ett otroligt åskväder. Publiken kom ändå. Jag brukar uppträda barfota på sommarkonserter. Jag tycker att det är lite roligt. Men det

För 25 år sedan uppträdde Birthe Wingren, Sören Lillkung och Riko Eklundh och Henrik Wikström i Nötö kyrka. Samma kvartett är med i år. FOTO: PRIVAT

Riko Eklundh älskar skärgården och havet. FOTO: PRIVAT

Kyrkorna och kapellen brukar vara smockfulla. Nötö kyrka är egentligen ett litet kapell. FOTO: PRIVAT

året hade jag yllesockor. Det var så kallt!

– Konserten brukar alltid gå av stapeln den 7 juli kl 19 – alltså sjunde i sjunde klockan sju. Men jag blev bjuden till en väns bröllop som hålls det datumet i år. Därför blev konserterna uppskjutna till augusti.

Greven av Sandholm

Riko Eklundh har sitt andra hem i skärgården.

– Jag har vistats i skärgården sen jag var barn. Mina föräldrar blev väldigt förtjusta, när de köpte en stuga söder om

Nötö. Numera har jag en ärvd stuga på Sandholm. Alfred Lundström, en gammal skäribo, ville att jag skulle få hans stuga, fast jag inte ens var släkt med honom. Jag fick även arva hans oäkta titel "Greven af Sandholm".

Vad är bäst med skärgården?

– Havet. Kombinationen av hav, årstidsväxlingar, klippor, stenar. Förstås naturen som helhet, men vattenelementet är nog det viktigaste. Tanken på att jag kan sätta mig i min roddbåt och ro runt jordklotet. Tanken på oändlighet.

Sommarsång 25 år

Evenemanget Sommarsång fyller 25 år. Initiativtagare är Riko Eklundh.

I år hålls konserterna den 1 augusti i Nötö kyrka och den 2 augusti i Nagu kyrka.

I år sjunger Birthe Wingren, Sören Lillkung och Riko Eklundh. Bakom pianot sitter Henrik Wikström. Det samma kvartett som för 25 år sedan.